

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ

HEM3051 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSİN ÖĞRETİM ELEMANLARI

Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN

Doç. Dr. Hacer Kobya BULUT

Arş. Gör. Buket MERAL

Arş. Gör. Elif BULUT

TRABZON

2022

İÇİNDEKİLER

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, DEĞERLERİ VE EĞİTİM PROGRAMI AMAÇLARI..... 4-5

1. HEM3051-ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ 6

1.1. Dersin Öğretim Elemanları 6

1.2. Dersin Tanımı ve Amacı 6

1.3. Dersin Genel Hedefleri 6

1.4. Eğitim Modeli 7

1.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD Yüz yüze ve Uzaktan Eğitim Politikası..... 7

1.6. Dersin Programdaki Yeri 7

1.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri 7

1.8. Dersin Eğitim Araç ve Gereçleri..... 7

1.9. Dersin Değerlendirilmesi 7-8

2. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ 8

2.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği 8

2.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı 9-12

2.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi 12

3. UYGULAMA İÇERİĞİ 12

3.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Amacı 12-13

3.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Öğrenme
Çıktıları/Kazanımları 13

3.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Hemşirelik Temel Uygulamaları ve İlgili
Beceriler Listesi 13-16

3.4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanları ve Kullanılan
Klinikler 16

3.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında Uyulması Gereken
Davranış Kuralları..... 16-18

3.6. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması İş Sağlığı Ve Güvenliği, Aşı, Sigorta vb. Belgeleri	18-19
3.7. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması Klinik/Saha Yöneticisi Ve Çalışanlarından Beklentiler.....	19
3.8. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rotasyon Dağılımları.....	19
3.9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Haftalık Öğrenciden Beklentiler/ Öğrencinin Üsteleneceği Görev ve Sorumluklarının Listesi	19-20
3.10. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Öğrencinin Doldurması Gereken Formlar ve Dokümanlar.....	20
3.11. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rehberi ve Beceri Değerlendirme Formları.....	20-21
4. HEMŞİRELİK BECERİ LABORATUVARI VE UYGULAMA USUL VE ESASLARI TALİMATI.....	22-23
5. ÖĞRENCİLERİN ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ, LABORATUVAR VE UYGULAMALARI, UYGULAMA ALANLARINI DEĞERLENDİRME FORMLARI	23
6. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI ÖNLEME VE BİLDİRİM TALİMATI, İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMLARI.....	23
7. KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI.....	23
EKLER.....	24-55

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2022–2023 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS KİTAPÇIĞI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ

MİSYON:

Çağdaş bilim, teknoloji, kanıta dayalı yaklaşım ve yöntemlerle eğitilen; birey, aile ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmede bütüncül yaklaşan; bakım verici, eğitici, araştırmacı, yönetici ve liderlik rollerini etkin olarak yerine getiren; mezuniyet öncesi ve sonrası akademik çalışma yapabilen; temel eğitim ve hemşirelik hizmetlerinin gelişimine katkıda bulunabilen profesyonel hemşireler yetiştirmektir.

VİZYON:

Öğrenci, öğretim elemanı, eğitim programları ve araştırmaları ile ülkemize model oluşturan, uluslararası düzeyde tanınan ve tercih edilen bir eğitim kurumu olmaktır.

DEĞERLER:

Bilimsellik, insana saygı, yararlılık, adalet, eşitlik, yenilikçilik, katılımcılık, toplumsal duyarlılık, etik değerlere bağlılık, çevre ve doğaya duyarlılık, kalite ve sürekli gelişim

EĞİTİM PROGRAMI AMAÇLARI:

1. “Mezunlar yasalara uygun olacak şekilde hemşireliğin rol ve işlevlerini mesleki standartlarda yerine getirebilmek için güncel bilgi, beceri ve tutuma sahip olarak kamu ve özel sağlık kurumlarında istihdam edilir”
2. “Mezunlar, sağlıklı/hasta bireyin, ailenin ve toplumun sağlık gereksinimlerini kanıta dayalı ve bütüncül yaklaşımla, bakım ve bilişim teknolojilerini kullanarak tanırlar, planlar, uygular ve değerlendirir”.
- 3.“Mezunlar, sağlıklı/ hasta bireylerle ve yakınlarıyla, sağlık ekibi ve diğer disiplinlerle etkili iletişim kurar, mesleki etik ilkelere ve değerlere uygun davranır”
4. “Mezunlar, hemşirelik eğitimi, yönetimi ve araştırma sürecinde rol alır, liderlik üstlenir, yenilikçi, girişimci bir felsefe ile kariyer hedefleri doğrultusunda yaşam boyu öğrenmeyi benimser”

PROGRAM ÇIKTILARI

Program Çıktıları (PÇ)	Eğitim Programının Amaçları (EPA)			
	EA.1.	EA.2..	EA.3.	EA.4.
ÖK-1 : Hemşirelik bakım uygulamalarını ulusal ve uluslararası standartlar doğrultusunda yasa ve yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirir	Y	Y	O	
ÖK-2 : Yönetim becerileri ve liderlik özellikleri kazanır	D	D	O	Y
ÖK-3 : En az bir yabancı dil kullanarak alanına ilişkin bilgileri takip eder ve etkili iletişim kurar.	D		O	D
ÖK-4 : Mesleki rol ve işlevlerini yerine getirebilecek bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerileri kazanır	Y	Y	O	
ÖK-5 : Sağlık bilişim sistemlerini kullanır.		D		D
ÖK-6 : Edindiği kuramsal bilgiler doğrultusunda bütüncül hemşirelik bakımı verir.	Y	Y	O	
ÖK-7 : Toplum sağlığının sürdürülmesinde bireyin sağlık eğitimi ve danışmanlık gereksinimini karşılar.	O			Y
ÖK-8 : Hemşirelik bakım uygulamalarında kanıta dayalı bilgiyi kullanır.	O	Y		D
ÖK-9 : Hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırmalara katılır ve liderlik eder.				Y
ÖK-10 : Topluma ve meslektaşlarına rol model olur.			Y	Y
ÖK-11 : Hemşirelik faaliyetlerini, mesleki etik ilkeler ve kodlara uygun olarak sürdürür.	Y	O	Y	
ÖK-12 : Temel iletişim becerilerini kazanarak birey, aile, toplum ve sağlık ekibi üyeleri ile etkili iletişim kurar	Y		Y	
ÖK-13 : Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisi kazanır.	Y	O		Y
ÖK-14 : Ekip üyeleri ile iş birliği içerisinde çalışır ve sorumluluk alır.	Y		Y	
ÖK-15 : Bakım uygulamalarını hemşirelik kuram ve modelleri doğrultusunda gerçekleştirir	O	Y		
ÖK-16 : Yaşam boyu öğrenmeyi amaç edinir.				Y
ÖK-17 : Hemşirelik bakım uygulamalarında bireyin kültürel özelliklerini dikkate alır		D	D	D

*D= Düşük, O=Orta, Y=Yüksek

1. HEM3051-ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

1.1. Dersin Öğretim Elemanları:

- Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
- Doç. Dr. Hacer Kobya BULUT
- Arş. Gör. Buket MERAL
- Arş. Gör. Elif BULUT

1.2. Dersin Tanımı ve Amacı

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi, çocuğun sağlığının korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi, yaş dönemlerine göre büyüme ve gelişme özellikleri, yaşlara göre çocuğun yeterli ve dengeli beslenmesi, sağlıktan sapma durumlarında çocuğun bakım gereksinimlerini karşılamaya yönelik bütüncül hemşirelik bakımlarının planlanmasını, yaşlara göre gerekli hemşirelik girişimlerinin uygulanmasını, hastanede yatan çocuğun uygun hemşirelik bakımının sağlanmasını kapsar.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- Dünya’da ve Türkiye’de çocuk sağlığına ilişkin sorunları ve geliştirilen politikaları kavrayabilmesi,
- Pediatri hemşiresinin rolünü kavrayabilmesi,
- Çocuğun büyüme ve gelişme sürecine ilişkin kuramları kavraması, bu süreci etkileyen faktörleri tanımlayabilmesi ve değerlendirebilmesi,
- Çocuğu aile merkezli bakım ve holistik yaklaşımla değerlendirebilmesi,
- Çocuğun yaş grubuna uygun şekilde onunla iletişim kurabilmesi,
- Kronik hastalığa sahip, fiziksel anomalisi olan ve ölümcül hastalığı olan çocuk ve ailesinin bakım gereksinimlerini tespit edebilmesi ve uygun hemşirelik bakımı verebilmesi,
- Yenidoğan ve çocukluk dönemlerine ilişkin sistemlere ait sık karşılaşılan sağlık problemlerini tanımlayabilmesi, hemşirelik bakımı planlayabilmesi, uygulayabilmesi ve değerlendirebilmesi,
- Çocuk ve ailesinin eğitim gereksinimlerini tespit edebilmesi, bu gereksinimlere yönelik eğitim planı yapabilmesi, uygulayabilmesi ve değerlendirebilmesi,
- Çocukluk dönemlerinin her yaş grubunda hemşirelik temel ilke ve uygulamalarını, ilaç uygulamalarını çocuk üzerinde uygulama becerisini kazanabilmesi,

1.4. Eğitim Modeli

Sistematik yaklaşım eğitim modeline temellendirilerek derslerin amacı, öğrenim hedefleri/çıktıları, içeriği, öğrenme ortamı ve yaşantıları, değerlendirme yöntemleri şeklinde ders planlanıp programlanmakta ve derse bağlı uygulamalar blok sistem şeklinde yürütülmektedir.

1.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD Yüz yüze ve Uzaktan Eğitim Politikası

Pandemi nedeniyle alınan bir kısıtlama kararı söz konusu olmadığı süreç boyunca; teorik dersler yüz yüze ve derse bağlı uygulama klinik sahada yapılmaktadır.

1.6. Dersin Programdaki Yeri

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ders; Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programının 5. veya 6. yarıyılında, haftada 6 saat teorik ve 10 saat uygulama olmak üzere toplamda 16 saat üzerinden öğrencilere verilmektedir. Bu ders 14 AKTS kredilik bir derstir. Dersin uygulamasından en yüksek faydayı sağlamak üzere teorik ve uygulamalar blok olarak yapılmaktadır. Bu doğrultuda ilk 6 (altı) hafta teorik dersler ağırlıklı olarak verilmektedir. Teorik ve uygulamada yapılan devamsızlıklar kendi zaman dilimi içerisinde değerlendirilmektedir.

1.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, vaka tartışması, ödev, video gösterimi, laboratuvar çalışmaları, simülasyon gibi yöntem ve teknikler kullanılacaktır. Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumakla yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılması için gereklidir. Klinik uygulamada; vaka tartışması, bakım planı ve kliniğe özgü ilaç rehberi hazırlama gibi teknikler ile öğrencilerin gelişim ve becerileri desteklenir.

1.8. Dersin Eğitim Araç ve Gereçleri

Dersin işlenişinde; powerpoint sunumu, video gösterimi, konuya ilişkin tıbbi malzemeler ve cihazlar, üzerinde hemşirelik uygulamaları yapılabilecek yenidoğan ve çocuk maketleri gibi materyaller kullanılmaktadır.

1.9. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Öğrencinin teorik derslerin %30' una (28.8 saat, 3.5 gün) devamsızlık hakkı vardır. Uygulamanın tümüne (Uygulama 16 gün olup devamsızlık hakkı yoktur) öğrencinin devam etmesi gerekmektedir. Devamsızlığı aşan öğrenciler final sınavına alınmamaktadır.

Uygulama notunun toplam ders notuna katkısı %50'dir. Ara sınav ve yarıyıl sonu sınavının ağırlıklı ortalamasının %50'si ile uygulama notunun %50'si toplam ders notunu oluşturur. Uygulama notları yarıyıl sonu sınavlarından önce ilan edilir. Klinik uygulamadan 60 puan alamayan öğrenciler dersi tekrar almak zorundadır. Yarıyıl sonu sınavında 100 üzerinden en az 50 puan alma zorunluluğu vardır. Yarıyıl sonu sınavına girmeyen veya busınavdan en az 50 puan alamayan öğrencilerin, yarıyıl içi çalışmaları değerlendirmeye katılmaz ve bu öğrenciler FF harf notu ile değerlendirilir. Dersin değerlendirilmesinde, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sınav Yönetmeliği uygulanır (<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16680&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>).

2. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

2.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Ders içeriği	Saat/hf
1. Hafta	Çocuk Sağlığı Sorunları ve Hemşirenin Rolü Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişme Hastaneye Yatmanın Çocuk ve Aile Üzerine etkileri Kronik Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ölümcül Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ağrısı Olan Çocuğun Hemşirelik Bakımı Genetik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
2. Hafta	Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı Yüksek Riskli Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
3. Hafta	Sıvı Elektrolit ve Asit Baz Dengesi, Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Üriner Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
4. Hafta	3. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi	T-16/hf
5. Hafta	Solunum Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Fiziksel Gelişim Bozukluğu ile Doğan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
6. Hafta	Gastrointestinal Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı	16/hf
7. Hafta	Kas-İskelet Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Nörolojik Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Enfeksiyon Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Pediatride Hemşirelik Süreci Pediatride Güvenli İlaç Uygulamaları	16/hf
8. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
9. Hafta	ARA SINAV	
10. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
11. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
12. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
13. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
14. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
15. Hafta	Klinik Derse Bağlı Uygulama	16/hf
16. Hafta	YARIYIL SONU SINAVI	

2.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı

HAFTA	TARİH SAAT	KONU	ÖĞRETİM ELEMANI
1. HAFTA	21.09.2022 13.00-15.00	ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ <ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerle tanışma • Ders hakkında bilgilendirme yapılması, 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	22.09.2022 09.00-12.00	Çocuk Sağlığı Sorunları ve Hemşirenin Rolü <ul style="list-style-type: none"> • Çocuk sağlığı/pediatri kavramı • Çocuk sağlığına ilişkin göstergeler (Çocuklarda ölüm ve hastalık nedenleri, beslenme durumu, aşılama durumu, ülkemizde çocukların eğitim durumu), • Ülkemizde çocuk sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik girişimler • Çocuk sağlığı hemşireliğinin amaçları, • Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde temel kavramlar (Aile merkezli bakım, travmatik bakım, primer hemşirelik, vaka yönetimi) • Pediatri hemşiresinin rolleri ve işlevleri • Çocuk ve Etik • Çocuk İhmal ve İstismarı 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	22.09.2022 13.00-17.00	Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişme <ul style="list-style-type: none"> • Büyüme ve gelişme kavramı, etkileyen faktörler, büyüme ve gelişmenin değerlendirilmesi ve hemşirelikte önemi, büyüme ve gelişmenin özellikleri ve evreleri • Büyüme ve gelişmeye etki eden faktörler • Yaşlara göre büyüme ve gelişme • Gelişim kuramları 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	23.09.2022 09.00-12.00	Hastaneye Yatmanın Çocuk ve Aile Üzerine Etkileri Kronik Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ölümcül Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı Ağrısı Olan Çocuğun Hemşirelik Bakımı	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	23.09.2022 13.00-17.00	Genetik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> • Kalıtım ve çevre • Genetik bozuklukların sınıflandırılması • Genetik sorunu olan çocuğun hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
2. HAFTA	28.09.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	29.09.2022 09.00-12.00	Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> • Sağlıklı yenidoğanın özellikleri ve bakımı • Yenidoğanın değerlendirilmesi • Ekstrauterin yaşama uyum • Fiziksel değerlendirme • Yenidoğanın fizyolojik fonksiyonları • Yenidoğanın hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	29.09.2022 13.00-17.00	Sağlıklı/Term Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> • Yenidoğanın besin gereksinimleri • Yenidoğanın kimliğinin belirlenmesi ve taramalar • Aile ünitesi ile bebek arasındaki ilişkinin başlatılması 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	30.09.2022 09.00-12.00	Yüksek Riskli Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> • Risk faktörleri, yüksek riskli yenidoğanın sınıflandırılması • Yüksek riskli yenidoğanın değerlendirilmesi • Gebelik yaşı ya da doğum ağırlığı nedeniyle risk altında olan yenidoğanlar • Diğer yüksek riskli yenidoğanlar • Yüksek riskli yenidoğanın gereksinimleri ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT

	30.09.2022 13.00-17.00	Yüksek Riskli Yenidoğan Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Hematolojik bozukluklar (Yenidoğanın hemolitik hastalıkları, hiperbilirübinemi) Nörolojik bozukluklar (Hipoksik iskemik ensefalopati, intraventricüler kanama) Kardiyovasküler bozukluklar (Patent ductus arteriosus) Solunuma ilişkin bozukluklar (Mekonyum aspirasyonu, respiratuar distres sendromu, yenidoğanın geçici takipnesi, atelettazi, bronkopulmoner displazi, pulmoner dismatürite) Prematüre retinopatisi Metabolik bozukluklar (Nekrotizan enterokolit, Ani bebek ölüm sendromu) Enfeksiyonlar (Oftalmia neonatorum, Neonatal sepsis, İntrauterin enfeksiyonlar) 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
3. HAFTA	05.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	06.10.2022 09.00-12.00	Sıvı Elektrolit ve Asit Baz Dengesi, Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Vücut sıvıları Sıvı elektrolit dengesizlikleri ve hemşirelik bakımı Asit-baz bozuklukları ve hemşirelik bakımı Asit-baz dengesi (Metabolik asidoz, Metabolik alkaloz, Solunum asidozu, Solunum alkalozu) tanı, tedavi ve hemşirelik girişimleri 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	06.10.2022 13.00-17.00	Sıvı Elektrolit ve Asit Baz Dengesi, Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda sıvı tedavisi ve TPN Sıvı elektrolit dengesizliğine neden olan faktörler 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	07.10.2022 09.00-12.00	Üriner Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Üriner sistem enfeksiyonu Veziköüretal reflü (VUR) Akut poststreptokokal glomerülonefrit Kronik glomerülonefrit Nefrotik sendrom 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	07.10.2022 13.00-17.00	Üriner Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Hemolitik üremik sendrom Alport's sendromu Henoch Schinlein nefriti Böbrek yetmezlikleri 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
4. HAFTA	12.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL
3. ULUSLARARASI AKDENİZ PEDIATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ (12-15 EKİM 2022)			
5. HAFTA	19.10.2022 08.30-12.00 TELAFİ DERS	Solunum Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Anatomi, Fizyoloji, Tanı yöntemleri Solunum fonksiyonlarının değerlendirilmesi Solunum fonksiyonlarını destekleyici tedaviler Solunum yolu enfeksiyonlarının etiyolojisi ve özellikleri Üst solunum yolu enfeksiyonları (Nazofarenjit, tonsilit, farenjit, otitismedia, sinüzit, KRUP) ve hemşirelik bakımı Alt solunum yolu enfeksiyonları (Bronşit, Bronşiolit, Pnömoni, Astım, Kistik Fibrozis, Tüberküloz) ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	19.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	20.10.2022 09.00-12.00	Fiziksel Gelişim Bozukluğu ile Doğan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <p>Konjenital kalp hastalıkları (Pulmoner kan akımını artıran bozukluklar, Obstrüktif bozukluklar, pulmoner kan akımını azaltan bozukluklar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kalp cerrahisinde hemşirelik bakımı Kalp yetmezliği ve Edinsel Kalp Hastalıkları Akut romatizmal ateş Kawasaki Kardiyorespiratuar arrest ve resüsitasyon MSS ilişkin konjenital anomaliler 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT

	20.10.2022 13.00-17.00	Fiziksel Gelişim Bozukluğu ile Doğan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Solunum sistemine ilişkin anomaliler Gastrointestinal sisteme ilişkin konjenital anomaliler Genitoüriner sisteme ilişkin konjenital anomaliler Kas-İskelet sistemine ilişkin anomaliler 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	21.10.2022 09.00-12.00	Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Endokrin sistem yapısı ve fonksiyonları Endokrin sorunu olan çocuğun değerlendirilmesi Hipofiz bezi ve hastalıkları (Büyüme hormonu eksikliği, Büyüme hormonu fazlalığı, Diyabetes insipidus) Gonadlar ve gonad hastalıkları Paratiroid bezi ve hastalıkları 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	21.10.2022 13.00-17.00	Endokrin sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Tiroid bezi ve hastalıkları Adrenal bez ve hastalıkları Hipokalsemi Hipoglisemi Diyabetes Mellitus 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
6. HAFTA	26.10.2022 08.30-12.00 TELAFİ DERS	Gastrointestinal Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Embriyoloji, yapısı ve fonksiyonu, bağırsak florası, Pre-Pro, sinbiyotikler Enteral beslenme, lavman Kusma,Pika, yabancı cisimler, gastroözefagialreflü, invajinasyon, bilieratrezi, konstibasyon, Apandisit Enflamatuvar bağırsak hastalıkları, peptik ülser hastalığı Karaciğer bozuklukları(siroz, Hepetitler), Wilson hastalığı İrritabl kolon hastalığı, Malabsorbsiyon sendromu Çölyak hastalığı, laktoz intoleransı, ishaller, PEM 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN
	26.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	27.10.2022 09.00-12.00	Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Hemapoetik sistemin embriyolojisi Kanın bileşimi ve özellikleri Kanın şekilli elemanlarının morfolojisi ve fonksiyonu Pıhtılaşma mekanizmaları Yenidoğanda hiperbilirubinemi 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	27.10.2022 13.00-17.00	Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Yenidoğanın hemolitik hastalıkları Eritrosit bozuklukları Kanama ve pıhtılaşma bozuklukları 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	28.10.2022 09.00-12.00	Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Tanı yöntemleri Kemoterapi, radyoterapi, immünoterapi Kanserli hastalarda ağrının tedavisi ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	28.10.2022 13.00-17.00	Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Akut lösemiler Lenfoma Wilms tümörü Nöroblastoma Rabdomiyosarkom Kemik tümörleri Beyin tümörleri 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
		02.11.2022 08.30-12.00 TELAFİ DERS	Kas-İskelet Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Kemik ve eklemlerin enflamatuvar enfeksiyöz sorunları Nöromusküler hastalıklar Serebral Palsi Kollajen vasküler hastalıklar
7. HAFTA	02.11.2022 13.00-15.00	UYGULAMA	Arş. Gör. Elif BULUT

	03.11.2022 09.00-12.00	Nörolojik Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Anatomi, Fizyoloji, Tanı Yöntemleri Nörolojik durumun değerlendirilmesi Kafa travmaları ve hemşirelik bakımı Koma ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	03.11.2022 13.00-17.00	Nörolojik Sorunu olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Konvülsiyonlar İntrakraniyal enfeksiyonlar 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	04.11.2022 09.00-12.00	Enfeksiyon Hastalığı Olan Çocuk ve Hemşirelik Bakımı <ul style="list-style-type: none"> Enfeksiyon süreci, enfeksiyon zinciri aşamaları, immün yanıt ve bağışıklama Çocukluk çağında sık görülen bulaşıcı enfeksiyon hastalıkları ve hemşirelik bakımı 	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
	04.11.2022 13.00-17.00	Pediatride Hemşirelik Süreci Pediatride Güvenli İlaç Uygulamaları	Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT
8. HAFTA	09.11.2022 08.30-12.00 TELAFİ DERS	UYGULAMA	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
	10.11.2022 11.11.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
9. HAFTA	ARA SINAV HAFTASI (12-20 KASIM 2022)		
10. HAFTA	24.11.2022 25.11.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
11. HAFTA	01.12.2022 02.12.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
12. HAFTA	08.12.2022 09.12.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
13. HAFTA	15.12.2022 16.12.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
14. HAFTA	22.12.2022 23.12.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
15. HAFTA	29.12.2022 30.12.2022	KLİNİK DERSE BAĞLI UYGULAMA	
16. HAFTA	YARIYIL SONU SINAV HAFTASI (2-15 OCAK 2023)		

NOT: 3. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi nedeniyle 13-14 Ekim tarihlerinde yapılamayan 7+7 toplam 14 saatlik dersin telafisi; 19.10.2022, 26.10.2022, 02.11.2022 ve 09.11.2022 tarihlerinde 08.30-12.00 saatleri arasında yapılacaktır.

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
HEM3051 ÇOCUK SAĞLIĞI ve HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA PROGRAMI

HAFTA	TARİH SAAT	KONU	ÖĞRETİM ELEMANI
1. HAFTA	21.09.2022 13.00-15.00	ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ <ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerle tanışma • Ders hakkında bilgilendirme yapılması, 	Doç. Dr. İlknur KAHRİMAN Doç. Dr. Hacer KOBYA BULUT Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
2. HAFTA	28.09.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Antropometrik Ölçümler (baş çevresi, göğüs çevresi, vücut ağırlığı, boy uzunluğu, karın çevresi) 	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
3. HAFTA	05.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Yaşam bulgularının değerlendirilmesi (vücut sıcaklığı, kalp atımı, kan basıncı, solunum, saturasyon) • Yenidoğanın fiziksel değerlendirilmesi • Yenidoğan topuk kanı uygulaması • Yenidoğanın banyosu • Yenidoğanın göbek bakımı • Yenidoğanın yüz, göz, kulak, burun, saç bakımı • Yenidoğanın perine bakımı 	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
4. HAFTA	12.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • İdrar örneği alınması • Mesane kateterizasyonu ve bakımı 	Arş. Gör. Buket MERAL
5. HAFTA	19.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Oksijen saturasyonu ölçme • Oksijen tedavisi uygulama (maske, nazal kanül) • Airway uygulama • Üst solunum yolu aspirasyonu • Postural drenaj • Trakeostomi bakımı 	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
6. HAFTA	26.10.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Orogastrik ve nazogastrik kateter uygulaması • Gastrik aspirasyonu • Gavaajla besleme • Kolostomi bakımı • Lavman uygulaması 	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT
7. HAFTA	02.11.2022 13.00-15.00	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Kan ve kan ürünlerinin (tam kan, eritrosit, trombosit, plazma) uygulanması • Fototerapi alan çocuğun bakımı 	Arş. Gör. Elif BULUT
8. HAFTA	09.11.2022 08.30-12.00 TELAFİ DERS	UYGULAMA <ul style="list-style-type: none"> • Oral İlaç Hazırlama /Oral ilaç uygulama • Buruna ilaç uygulama • Göze ilaç uygulama • Kulağa ilaç uygulama • Topikal ilaç uygulama • Rektal ilaç uygulama • Ampül/Flakon İlacı Hazırlama • Damar Yolu Açma (IV Kanül Takma)/ KAN alma • Vastus Lateralis Bölgesine IM Enjeksiyon İlaç Uygulama • Ventrogluteal Bölge IM Enjeksiyon İlaç Uygulama • SC ilaç uygulama • ID ilaç uygulama 	Arş. Gör. Buket MERAL Arş. Gör. Elif BULUT

2.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

1. Çavuşoğlu, H (2022). Çocuk Sağlığı Hemşireliği. Ankara: Bizim Büro Basımevi
2. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolışık B (2014). Pediatri Hemşireliği, Akademisyen Tıp Kitabevi
3. Törüner E, Büyükgönenç L.(2017) Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi
4. Yiğit R. Çocukluk Dönemlerinde Büyüme ve Gelişme, Nobel Tıp Kitabevi. Güncellenmiş 2. Baskı 2020
6. Dağoğlu T. Ovalıoğlu F.(2017) Neonatoloji. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi
8. Hemşireler İçin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi. Ed: Savaşer S, Yıldız S. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.

3. UYGULAMA İÇERİĞİ

3.1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Amacı

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi uygulamasının amacı; öğrencinin derse ilişkin izlenecek adımları kavrama, hemşirelik bakım uygulamalarını gözlemleme, kavrama ve uygulama becerisi kazandırmaktır. Ayrıca alanı ile ilgili yasal/etik düzenlemeleri yorumlaması, sağlık ekibi ve diğer öğrencilerle takım olarak çalışmasını sağlamaktır. Çocuk hastanın bakımı ve uygulamalarını doğru ve eksiksiz bir şekilde yapabilen, açıklayabilen, klinikte hata yapma riski düşük, çocukların farklı yaş gruplarına ve ailelerine nasıl yaklaşacağını bilen profesyonel hemşireler yetiştirmek bu eğitimin bir diğer amacıdır.

3.2. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasının Öğrenme Çıktıları/Kazanımları

ÖK-1: Çocuk hastanın bakımında kullanılan temel bilgileri kullanabilir.

ÖK-1: Çocuk hastanın bakım gereksinimlerini belirleyebilir.

ÖK-3: Çocukta saptanan bakım gereksinimleri doğrultusunda gerekli hemşirelik girişimlerini uygulayabilir ve sonuçlarını değerlendirebilir.

ÖK-4: Çocuk kliniklerinde gerekli olan teknik hemşirelik becerilerini doğru biçimde uygulayabilir.

ÖK-5: Çocuk hastaya uyguladığı uygulamalarda kullandığı gerekli ekipman ve aletleri tanıyabilir.

ÖK-6: Çocuk hastaya herhangi bir işlem uygulamadan önce çocuk ve aileye işlemi nasıl açıklayacağını bilebilir.

ÖK-7: Çocuk hastaya ilişkin uygulama ve bakımların nasıl yapılması gerektiğini açıklayabilir ve uygulayabilir.

ÖK-8: Çocuk hasta ve ailesinin uygulama sırasında mahremiyetine nasıl özen göstereceğini bilebilir.

ÖK-9: Çocuk klinikleri için önemli olan hızlı ve doğru karar verme becerisini kullanabilir.

3.3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Hemşirelik Temel Uygulamaları ve İlgili Beceriler Listesi

TEMEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI	ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BİLİŞSEL HEDEFLERİ	ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ PSİKOMOTOR HEDEFLERİ	ÖĞRETME YÖNTEMLERİ
GÜVENLİ ÇEVRENİN SAĞLANMASI ve SÜRDÜRÜLMESİ AKTİVİTESİ	<ul style="list-style-type: none"> Hastayı kliniğe kabul etme ve taburculuk planlamasını bilir Hasta güvenliği uygulamalarını (hastanın kliniğe kabulü, kimlik doğrulama) bilir Yaralanma riski ile ilişkili önlemleri bilir(düşme, travma, çocuğun uygun yatağa yatırılması, kanama, aspirasyon vb) Enfeksiyon riskini önleyici uygulamaları bilir El yıkama çeşitlerini (sosyal, hijyenik, cerrahi) bilir	<ul style="list-style-type: none"> Hasta kimliği doğrulayabilir Hijyenik el yıkayabilir El antiseptiği kullanabilir Tıbbi ve cerrahi asepsi kurallarına uyabilir Steril paket açabilir Steril alan hazırlayabilir Steril alana malzeme yerleştirebilir Steril malzeme kullanabilir Steril eldiven giyebilir ve çıkarabilir Tıbbi asepsiye uygun maske giyebilir ve çıkarabilir Tıbbi asepsiye uygun önlük giyebilir ve çıkarabilir Düşme riskine yönelik hemşirelik uygulamalarını yapabilir Enfeksiyonları önleyici önlemleri alabilir Antiseptik/dezenfektan solüsyonların dilüe edebilir	<ul style="list-style-type: none"> Sunum Anlatım Gösterme Soru-cevap
SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ	<ul style="list-style-type: none"> Yenidoğanın ve çocuğun fiziksel değerlendirmesini bilir Yenidoğanın ve çocuğun sistem (solunum, kardiyovasküler, sindirim, genito-üriner, sinir, kas-iskelet) değerlendirmesini bilir Yenidoğan ve çocuğun nörolojik değerlendirmesini bilir Yenidoğan ve çocuğun ruhsal ve sosyal değerlendirmesini bilir	<ul style="list-style-type: none"> Yenidoğanın ve çocuğun fiziksel değerlendirebilir Yenidoğanın ve çocuğun sistem (solunum, kardiyovasküler, sindirim, genito-üriner, sinir, kas-iskelet) değerlendirebilir Yenidoğan ve çocuğun nörolojik değerlendirebilir Yenidoğan ve çocuğun ruhsal ve sosyal değerlendirebilir	<ul style="list-style-type: none"> Sunum Anlatım Gösterme Soru-cevap

<p>İLAÇ UYGULAMALARI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardaki ilaç uygulamalarındaki farklılıkları bilir • Çocuklarda farmokinetiyi bilir • İlaç uygulamalarında hemşirenin sorumluluklarını bilir • Yaş dönemlerine göre çocukların ilaç uygulamalarına hazırlanmasını bilir • İlaç uygulama yöntemlerini ve yaş dönemlerine göre çocuğa yaklaşımları bilir • İlaç doz hesaplamalarını bilir • Çocukluk çağında sık kullanılan ilaçların etkilerini, endikasyonlarını, yan etkilerini bilir • İlaçların dağılım mekanizmasını, ilaçların metabolizmasını, ilaçların atılımını, ilaçların etkisini, ilaçların yan etkisini, ilaçlar arası etkileşimi bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda ilaç dozu hesaplayabilir • Rehber eşliğinde çocuklara ilaç uygulamalarını yapabilir • Buruna, göze, kulağa, deriye ve rektuma ilaç uygulayabilir • Deri altı, deri içi, kas içi, enjeksiyon yapabilir • İlaçları hazırlayabilir • İlaçları uygun koşullarda saklayabilir • İnhalasyon yoluyla ilaç uygulayabilir • Ven içi/intra venöz (iv) kateter uygulayabilir • İv set hazırlayabilir • İv sıvı akış hızı hesaplayabilir • İv sıvı tedavisini başlatabilir, akış hızını düzenleyebilir ve izleyebilir • İv solüsyona ilaç ilave edebilir • Kan ürünleri ve kan transfüzyonunu başlatabilir, akış hızını düzenleyebilir ve izleyebilir • Kateter izlemi ve bakımı yapabilir • Kateterden ilaç verebilir • Nazogastrik (ng) ve perkütan endoskopik gastrostomi (peg) yoluyla ilaç uygulayabilir • Oral yolla ilaç verebilir • Solüsyonları uygun şekilde hazırlayabilir • Ven içi /intra venöz (iv) enjeksiyon yapabilir • İlaç uygulama yollarını ve ilaçların emilimini açıklayabilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatım • Gösterme • Soru-cevap
<p>HAREKET AKTİVİTESİ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kas-iskelet sorunu olan çocuğun özelliklerini bilir • Alçısı olan çocuğun bakımını bilir • Hastayı mobilize etmeyi bilir • Basınç yarasını önleyici malzemeleri kullanmayı bilir • Yatak içi hareket ettirme ve pozisyon verme tekniklerini bilir • Hastaya uygun pozisyon vermeyi bilir • Cerrahi girişimlere uygun egzersizler yaptırmayı bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Kas-iskelet sorunu olan çocuğu tanımlayabilir • Alçısı olan çocuğun bakımını uygulayabilir • Basınç yarasını önleyici destek malzemelerini yerleştirebilir ve hemşirelik bakımı verebilir • Hastayı yatak içinde hareket ettirebilir ve hastaya pozisyon verebilir • Hastayı yataktan ayağa kaldırabilir • Hastayı yataktan sandalyeye/tekerlekli sandalyeye alabilir • Hastanın mobilizasyonuna yardım edebilir • Eklem hareket açıklığı (ROM) egzersizleri uygulayabilir • Vücut mekaniklerine uygun hareket edebilir • Şok pozisyonu verebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatı • Gösterme • Soru-cevap

KİŞİSEL TEMİZLİK ve GİYİNME AKTİVİTESİ	<ul style="list-style-type: none"> • Deri ve mukoza bütünlüğünü korumaya ilişkin hemşirelik bakımını bilir • Yenidoğanın banyo, yüz, göz, kulak, burun, el, ayak, tırnak, saç, göbek, perine bakımını bilir • Çocuğun banyo, yüz, göz, kulak, burun, el, ayak, tırnak, saç, perine bakımını verebilir • Ağız bakımını bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Deri ve mukoza bütünlüğünü korumaya ilişkin önlemleri alabilir • Yenidoğanın banyo, yüz, göz, kulak, burun, el, ayak, tırnak, saç, göbek, perine bakımını verebilir • Çocuğun banyo, yüz, göz, kulak, burun, el, ayak, tırnak, saç, perine bakımını verebilir • Ağız bakımı verebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatı • Gösterme • Soru-cevap
VÜCUT SICAKLIĞININ KONTROLÜ AKTİVİTESİ	<ul style="list-style-type: none"> • Genel / Lokal yaş ve kuru sıcak ve soğuk uygulama yöntemlerini bilir • Vücut sıcaklığı ölçüm yollarını ve değerlendirmesini bilir • Vücut sıcaklığı yüksek ya da düşük olan bir çocukta vücut sıcaklığı yönetimini bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Oral, axillar, temporal ve timpanik, rektal yollardan ateş ölçümü yapar ve değerlendirir • Termofor uygulaması yapar • Buz kesesi uygulaması yapar • Sıcak/soğuk paket uygulaması yapar • Vücut sıcaklığı yüksek ya da düşük olan bir çocukta vücut sıcaklığını yönetebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatım • Soru-cevap
YAŞAM BULGULARI	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuğun kan basıncını, oksijen saturasyonunu ve kalp atım hızını (apikal/periferik) ölçmeyi ve değerlendirmeyi bilir • Ağrı değerlendirme ölçeklerini ve değerlendirme yöntemlerini bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuğun kan basıncını, oksijen saturasyonunu ve kalp atım hızını (apikal/periferik) ölçebilir ve değerlendirebilir • Ağrıyı yaş grubuna uygun ölçekleri kullanarak değerlendirebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Anlatım • Gösterme • Soru-cevap
SOLUNUM AKTİVİTESİ	<ul style="list-style-type: none"> • Oksijen saturasyonunu ölçmeyi ve değerlendirmeyi bilir • Derin soluk alma ve öksürme egzersizlerini bilir • Postural drenaj pozisyonlarını ve uygulamasını bilir • Oksijen verme yöntemlerini bilir • Airway uygulamayı bilir • Aspirasyon yollarını ve ilkelerini bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Oksijen saturasyonunu ölçebilir ve değerlendirebilir • Derin soluk alma ve öksürme egzersizlerini uygulatabilir • Postural drenaj pozisyonlarına uygun şekilde uygulatabilir • Farklı yöntemlerle hastanın klinik durumuna göre oksijen verebilir • Airway uygulayabilir • Aspirasyon uygulayabilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatım • Gösterme • Soru-cevap
BESLENME AKTİVİTESİ	<p>Anne sütü ile beslenmede emzirmeye ilişkin pozisyonlar, anne sütünün önemi, beslenme süresi gibi temel noktaları bilir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parenteral, enteral ve total parenteral beslenme sürecinde neler yapması gerektiğini bilir • Nazogastrik sonda ile beslemede ve bakımında neler yapması gerektiğini bilir • Gastrostomiden beslemede neler yapması gerektiğini bilir 	<p>Anne sütü ile beslenmede emzirmeye ilişkin pozisyonlar, anne sütünün önemi, beslenme süresi gibi temel noktalar konusunda eğitim verebilir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parenteral, enteral ve total parenteral beslenme sürecinde yardım edebilir • Nazogastrik sonda ile beslemeye yardım edebilir ve bakımını uygulayabilir • Gastrostomiden beslemeye yardım edebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatım • Gösterme • Soru-cevap
BOŞALTIM AKTİVİTESİ	<ul style="list-style-type: none"> • Aldığı çıkardığı takibi yapmayı bilir • Çocuklarda vücut sıvılarının dağılımını, sıvı-elektrolitleri ve yetişkinlerden farkını bilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Aldığı çıkardığı takibi yapabilir • Ürostomi/ileostomi/kolostomi bakımı verebilir • Sıvı-elektrolit dengesizliklerinde duruma uygun şekilde müdahale edebilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunum • Anlatım • Gösterme • Soru-cevap

3.4. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanları ve Kullanılan Klinikler

KLİNİK SERVİSLER	DİĞER BİRİMLER
<ul style="list-style-type: none"> • Süt Çocuğu Sevisi • Adölesan Servisi • Pediatrik Enfeksiyon Servisi • Pediatrik Cerrahi Servisi • Pediatrik Hemato-Onkoloji Servisi • Pediatrik Acil Servis • Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk Kan Alma Birimi • Çocuk Polikliniği

3.5. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında Uyulması Gereken Davranış Kuralları

1. Çalışma saatleri 08.00-16.00 şeklindedir. Öğrenci sabah 08.00'de hastayı teslim almalı ve 16.00'da nöbet ekibine teslim verdikten sonra klinikten ayrılmalıdır. Her öğrenci nöbet teslimine katılmalı, nöbet teslim almalı ve nöbet teslim vermelidir.
2. Öğrenciler 12.00-13.00 arasında dönüşümlü olarak ve öğrenci hemşireye hastasını teslim ederek yemeğe çıkmalıdır.
3. Öğrenci sorumlu öğretim elemanına ve servis sorumlu hemşiresine haber vermeden servisten ayrılmamalıdır.
4. Sabah devamsızlık yapan öğrenci öğleden sonra uygulamaya gelse dahi o gün devamsız olarak kabul edilir.
5. Gece nöbetlerinde devamsızlık hakkı bulunmamaktadır. Nöbet sürelerine dikkat etmeyen öğrencilerin nöbetleri geçersiz sayılarak, telafisi yapılamayacaktır.
6. Uygulama süresi haftada 2 gün olacak şekilde 16 gündür. Öğrencinin devamsızlık hakkı bulunmamaktadır. Resmi tatillerde uygulama yapılmamakta olup, bu günler için telafi planlaması yapılmaz.
7. Uygulama süresince KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü tarafından belirlenen forma (Formanın altı saks mavisi kumaş pantolon ve üstü beyaz kısa kollu tunik) giyilmelidir.
8. Kız öğrencilerin saçları toplu olmalıdır. Saçlar dağınık bırakılmayacaktır. Abartılı olmamak kaydıyla makyaj yapılabilir. Tırnaklar kısa ve ojesiz olmalıdır. Erkek öğrencilerde kısa saç tercih edilir; saçlar uzunsa toplanmalıdır. Erkek öğrenciler günlük sakal ve bıyık tıraşı olmalıdır.
9. Öğrenciler, *piercing* türü (küçük nokta şeklinde takılabilir) takı dışında, kulakta sallantılı olmayan küpe ve boyunda gömlek üzerine taşmayan kolye takabilir.
10. Uygulama süresince alyans ve saat dışında ek bir takı (kolluk, künye, yüzük, küpe vb.) takılmamalıdır. Forma üzerine beyaz/lacivert/siyah renk hırka giyilebilir, ayakkabı beyaz

olmalı ve yalnızca kurum içinde giyilmelidir.

11. Öğrenciler bölüm, ad ve soyadı yazılı yaka kartlarını takmalıdır.

12. Teorik dersin son günü uygulama kuralları ve klinikler öğrencilere tanıtılır. Görevli öğretim elemanları açıklanır. Öğrencilerin formalarını nerede giyecekleri öğretim elemanları tarafından açıklanır. (Farabi Hastanesi okulda ve hastaneye yakın yurttan giyinebilecek, diğer hastanelerde ise her birimde klinik sorumlularının gösterdiği alanda giyinecek).

13. Uygulamanın ilk haftası öğretim elemanı tarafından öğrencinin kliniğe uyumu sağlanır. Öğrenci hemşirelik girişimlerini kesinlikle yalnız yapmamalıdır. Hasta paylaşımı yapılır ve hasta merkezli çalışılır. Klinikteki hasta sayısına göre hastalar öğrenci sayısına bölünerek her öğrenciye düşen hasta sayısı belirlenmelidir. Öğrenciler baktıkları hastalarının sorumluluğunu alıp, hastayla ilgili her durumu öğrenmeli ve bu bilgileri hasta bakımında kullanmalıdır.

14. Öğrencinin çalışma şekli çalışılan ünitenin rutinlerine göre değişebilir.

15. Her öğrenci kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu kadar grubundaki öğrencilerin de öğrenmesinden sorumludur.

16. Her öğrenci klinikteki hastaların hastalıklarını bilmek ve araştırarak bunu rehber hocasına sunmakla sorumludur.

17. Bakım planı yerine hastanın bilgilerini kullanarak bunları pratikte nasıl kullanacağını öğrenecek ve uygulama defterine bunları akılcı notlar şeklinde yazacaktır.

Örneğin; 3 yaşındaki bir hastanın kan glikozunun 50 olduğunu gördünüz bunu araştırarak, hastanın hipoglisemisinin neden kaynaklandığını, bu değer normalde kaç olması gerektiği, hastanın diğer bulgularıyla ilişkisi, diyabet hastalığının olup olmadığı ya da başka bir nedenden mi düşük olduğu, bu yaşın özellikleri, hastanın boyu, kilosuna göre malnütrisyonu var mı, kullandığı ilaçlar ve niçin kullandıkları, dozları, güvenlik dozları gibi ilaç bilgileri, vital bulguları ve normal değerlerinin kaç olması gerektiği, hastanın nöromotor gelişimi, fizik muayene bulguları, baştan aşağıya kadar her sistem için yapılmalı ve kaydedilmelidir. Hastaya yapılan bakımlar derse bağlı uygulama defterine yazılmalıdır. Hastaya yapılan her bir uygulama için klinik hemşiresinden imza alınmalıdır. Bu bilgilerin her biri uygulama defterinize kaydedilip, uygulama sonunda derse bağlı uygulama dosyanız (resimli) sorumlu öğretim elemanına teslim edilmelidir.

18. Grup sorumlusu olan öğrenciler klinikteki rotasyonları düzenlemek ve öğrenci devam devamsızlığı ile ilgili sorumlu öğretim elemanına bilgi vermelidir. Sorumlu öğretim elemanının olmadığı durumlarda bu sorumluluk öğrenciye aittir. Herhangi bir sorun olduğunda ders hocasına bunu hemen bildirmekle sorumludur.

19. Her hafta vaka tartışması yapılacaktır. Kurayla seçilecek olan öğrencilerin vakaları derste tartışılacaktır. Bu nedenle hazır olmayan öğrenciler vaka sunumundan eksik not alacaklardır. Bu uygulama notuna yansıtacaktır.

20. Her öğrenci “Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Alanında

Uyulması Gereken Davranış Kuralları” formu uygulama başında imzalayarak bir nüshası kendisinde olmak üzere ders hocasına teslim etmelidir.

3.6. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması İş Sağlığı Ve Güvenliği, Aşı, Sigorta vb. Belgeleri

Klinikte uygulama yapacak öğrencilerin her biri İş Sağlığı ve Güvenliği belgesine sahip olmak zorundadır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimi KTÜ uzaktan eğitim merkezi tarafından yapılmaktadır; kullanıcı adı ve şifrelerini alan öğrencilerden (<http://uzem.ktu.edu.tr/?id=44>) adresinden dersleri tamamlayıp sınavda başarılı olanlara, mail yoluyla sertifika gönderilir. Uygulamaya çıkmadan önce öğrencilerin aşı (Hepatit B, COVID-19) kontrolleri yapılır.

Başvuru belgeleri üniversite hastanesi ve kamu hastanesi için birkaç farklılık göstermektedir.

Derse bağlı uygulamaya başvuru sırasında, bu belgeler dışında öğrencilerden “Derse Bağlı Uygulama Başvuru Formu”, “Aile Sağlık Yardımı Sorgulama Formu”, “Kimlik Fotokopisi”, “Sağlık Provizyon Belgesi (e-devlet)” ve “Resimli Öğrenci Belgesi (e-devlet ya da öğrenci işleri)” istenmektedir.

3.7. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması Klinik/Saha Yöneticisi ve Çalışanlarından Beklentiler

Klinik/saha yöneticisi ve çalışanlarından, öğrenci hemşirelerin eğitimine destek vermesi ve katkıda bulunması beklenmektedir.

3.8. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rotasyon Dağılımları

BLOK/KAT	UYGULAMA YERİ	SAYI Hafta içi/Hafta Sonu	ÖĞRENCİLER
A/1	Süt Çocuğu Servisi		
A/1	Adölesan Servisi		
A/3	Pediyatrik Enfeksiyon Servisi		
A/3	Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi		
A/4	Pediyatrik Hemato-Onkoloji Servisi		
A/4	Pediyatrik Cerrahi Servisi		
B/Zemin	Pediyatrik Acil Servis		
	Çocuk Kan Alma Birimi		
	Çocuk Polklinikü		

3.9. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Haftalık Öğrenciden Beklentiler/ Öğrencinin Üsteleneceği Görev ve Sorumluluklarının Listesi

1. Öğrenci yıl içi uygulamalarda, uygulamalı dersin sorumlu öğretim elemanın hazırladığı rotasyon planı doğrultusunda uygun görülen kurum ve kuruluşlarda uygulamasını yapar. Öğrenciler uygulama alanlarında uygun görülen kıyafeti giyer.
2. Öğrenciler, bölüm başkanlığınca belirlenen hedefler doğrultusunda uygulamalarını yapmakla yükümlüdürler.

3. Öğrenciler uygulamada kurum personeliyle ekip anlayışına uygun çalışmalıdırlar.
4. Öğleden önce kliniğe gitmeyip öğleden sonra devam etmek yasaktır.
5. Kliniğe başka bir bölümden ya da sınıftan arkadaş getirmek yasaktır.
6. Kliniğe alkol, madde vb. alarak gitmek veya klinikte devam etmek yasaktır.
7. Klinik sorumluları veya görevlileri ile iyi iletişim ilişkileri içinde uygulama yapılması gerekmektedir.
8. Öğlen yemek saat aralığı 12.00-13.00 arasındadır. Öğle yemeğine dönüşümlü olarak çıkılması gerekmektedir. Bunun dışında çay saati vb. yoktur.
8. Üniforma ile çalışılan kurum-hastane dışına çıkılmaması gerekmektedir.
9. Öğrenciler uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve disiplin düzenine uymakla yükümlüdürler.
10. Öğrenciler uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.
11. Öğrenciler, uygulama alanından habersiz olarak ayrılamazlar. Zorunlu durumlarda uygun görülürse sorumlu öğretim elemanlarından kısa süreler için izin alabilirler.
12. Öğrenciler uygulama alanını değiştiremez ve terk edemezler. Ancak gerekli durumlarda uygulama sorumlusu öğretim elemanının görüş ve iznini alarak uygulama yerini değiştirebilirler.
13. Öğrenciler uygulamaları, klinik hemşireleri, öğretim elemanları ve destek olarak görevlendirilen hemşireler ile birlikte yapmalıdırlar.
14. Öğrenciler, uygulama esnasında veya bitiminde varsa uygulamaya ilişkin önerilerini Bölüm başkanlığına iletebilirler.
15. Öğrenciler uygulamaya ilişkin hazırladıkları raporu/bakım planlarını ve diğer raporları sorumlu öğretim elemanının belirlediği sayıda ve sürede teslim etmekle sorumludurlar.
16. Öğrenciler uygulamalarda ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından kendisine verilen sağlıklı ve hasta bireyleri takip etmek, bakım planlarını ve uygulama kapsamında verilen ödevleri istenen zaman sürecinde öğretim elemanlarına teslim etmekle sorumludur.

3.10. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Sürecinde Öğrencinin Doldurması Gereken Formlar ve Dokümanlar

- Yenidoğan Bakımı ve Değerlendirme Formu (Ek.1)
- Çocuk ve Aile Değerlendirme Rehberi (Ek.2)

3.11. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Uygulama Rehberi ve Beceri Değerlendirme Formları

3.11.1. Uygulama Rehberi

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin uygulamalarına yardımcı olan rehberlerin adı aşağıda liste olarak verilmiştir. Bu rehberler derse ait “Uygulama Rehberi”nde detaylı olarak gösterilmiştir.

- Antropometrik Ölçümler Uygulama Rehberi
- Yaşam Bulguları Uygulama Rehberi
- Nazogastrik Yola Besleme Uygulama Rehberi
- Oral İlaç Uygulama Rehberi
- Rektal İlaç Uygulama Rehberi
- Topikal İlaç Uygulama Rehberi
- Göze İlaç Uygulama Rehberi
- Kulağa İlaç Uygulama Rehberi
- Nebülizatör ile İlaç Uygulama Rehberi
- Ampul/Flakon İlaç Uygulama Rehberi
- Damar Yolu Açma(IV Kanül Takma) Uygulama Rehberi
- Subkutan İlaç Uygulama Rehberi
- Intradermal (ID) İlaç Uygulama Rehberi
- Vastus Lateralis Bölgesine IM Enjeksiyon İlaç Uygulama Rehberi
- Ventrogluteal Bölge IM Enjeksiyon İlaç Uygulama Rehberi
- Üst Solunum Yolu Aspirasyonu Uygulama Rehberi
- Oksijen Uygulama Rehberi
- Oksijen Satürasyonu Ölçme Rehberi
- Balon Maske ile Ventilasyon Uygulama Rehberi
- Endotrakeal Tüp Bakımı Rehberi
- Tam Banyo Uygulama Rehberi
- Topuk Kanı Alma Uygulama Rehberi
- İdrar Örneği Alma Uygulama Rehberi
- Ağız, Göz, Kulak Bakımı Uygulama Rehberi
- Alt Temizliği ve Pişik Bakımı Uygulama Rehberi
- Burun Bakımı Uygulama Rehberi
- Kord Bakımı Uygulama Rehberi
- Trakeostomi Bakımı Uygulama Rehberi

- Kolostomi Bakımı Uygulama Rehberi
- Mesane Katater Bakımı Uygulama Rehberi
- Mesane Kateteri Uygulama Rehberi
- Fototerapi Uygulama Rehberi
- Yabancı Cisim Aspirasyonunda Heimlick Manevrası Uygulama Rehberi
- Boşaltıcı Lavman Uygulama Rehberi
- Göğüs Fizyoterapisi/Postural Drenaj Uygulama Rehberi
- Ilık Uygulama Rehberi

3.11.2. Beceri Değerlendirme Formları

- a. Öğretim Elemanı Uygulama Değerlendirme Formları (Ek.3)

4. HEMŞİRELİK BECERİ LABORATUVARI VE UYGULAMA USUL VE ESASLARI TALİMATI

Genel Bilgiler

- Laboratuvar kapısı ders öncesi ilgili öğretim elemanı tarafından açılır.
  - Laboratuvar uygulamalarında öğlen arası gibi uzun aralarda kapı kilitli tutulur.
  - Ders bitiminde laboratuvar kilitlenir.
  - Laboratuvar uygulamalarında ihtiyaç duyulan malzemelerin temini için Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Başkanlığı ile iletişime geçilir.
  - İstem yapılan malzemeler tutanak ile kayıt altına alınarak teslim edilir-alınır.
  - Çalışır durumda olmayan, kırık, eksik malzemelerin olması durumunda oluşan zarar kullanan/zarar veren tarafından karşılanır.
  - Laboratuvar uygulamasında tedavi tepsisi, hasta yatağı, simülatör vb malzemeler kullanım sonunda bir sonraki kullanıma hazır olacak şekilde temizlenerek bırakılır.
  - Laboratuvardan çıkarken camlar kapatılır, atık ayrıştırmasına dikkat edilerek çöpler çöp kutusuna atılır.
  - Laboratuvar uygulamaları, ders programında belirlenen tarih ve saatler arasında yapılır.
  - Laboratuvardaki tüm elektrikli veya mekanik alet-ekipman-egitim materyali kullanma talimatlarına uygun şekilde kullanılır.
- Öğrenciler için;
- Hemşire üniforması/beyaz önlük giymelidir.
  - Uygulama laboratuvarına yiyecek- içecek getirmemeli ve tüketmemelidir.
  - Laboratuvar uygulamalarında cep telefonunu kapalı tutmalı ya da sessiz konuma getirmelidir.

- Öğretim elemanları ve arkadaşları ile uygun ve saygılı bir iletişim kurmalıdır.
- Arkadaşlarının uygulama ve değerlendirmesi devam ettiği için gürültü yapmamalı ve yüksek sesle konuşmamalıdır.
- Laboratuvar uygulamalarında izinsiz fotoğraf çekilmemeli, ses ve görüntü kaydı alınmamalı, yayınlanmamalı ve paylaşılmamalıdır.
- Laboratuvar uygulamaları esnasında yüzük, bileklik gibi takılar kullanmamalıdır.
- Laboratuvarda uygulama esnasında saçlar uzun ise mutlaka toplamalıdır.
- Laboratuvarda herhangi bir sorun yaşadığında/gördüğünde ders sorumlu öğretim elemanına iletilir.
- Uygulama sırasında güvenlik önlemlerine dikkat edilmelidir.
- Her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterilmelidir.
- Araç-gereçlerin zarar görmesi ya da kaybolmasına neden olduğu durumlarda zararı karşılanmak zorundadır.
- Laboratuvar uygulamaları bittikten sonra bireysel temizliğe dikkat edilmelidir.
- Laboratuvarda belirlenmiş kurallara uyulması gereklidir.

5. ÖĞRENCİLERİN ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ, LABORATUVAR VE UYGULAMALARI, UYGULAMA ALANLARINI DEĞERLENDİRME FORMLARI

a. Öğrenci Geri Bildirim Formu (Ek.4)

b. Öğrenci Memnuniyet Anketi (Ek.5)

6. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI ÖNLEME VE BİLDİRİM TALİMATI, İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMLARI

İş kazası, kişinin çalışma hayatında 5510 sayılı Kanunda sayılan hallerden birinde meydana gelen ve sigortalıyı bedenen veya ruhen engelli hale getiren olaydır.

5510 sayılı Kanunda sayılan iş kazası halleri ise şunlardır:

- Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle
- Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- Hizmet akdi ile çalışan emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında,
- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle meydana gelen olaylardır.

Öğrencinin klinik uygulama sırasında karşılaşacağı bir iş kazası durumunda takip

etmesi gereken “İş Kazası Bildirim Algoritması” Ek.6 ve doldurması gereken “İş Kazası Bildirim Formu” Ek.7’de yer almaktadır.

7. KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü staj komisyonu tarafından oluşturulan “Derse Bağlı Uygulama Komisyonu Yönergesi” Ek.8’da yer almaktadır.

EK.1: YENİDOĞAN BAKIMI ve DEĞERLENDİRME FORMU

I-GENEL BİLGİ

Soyadı: Protokol No:

Adı:

Tanısı:

Adresi:

Normal Doğum: Evet ( ) Hayır ( )

Doğum Tarihi ve saati:

Risk Taşıyan Doğum: Evet ( ) Hayır ( )

Risk Nedeni:

Cinsiyet: Kız ( ) Erkek ( )

II-AİLE

1-Ailenin oturduğu yer: İl ( ) İlçe( ) Kasaba( ) Köy( )

2- Aile ne zamandan beri bu bölgede oturuyor:

3-Konut tipi: Gecekondu ( ) Apartman( ) Müstakil ev( )

4-Evde yaşayan aile üyeleri:

İsim	Yaş	Sağlık Durumu	Eğitim	Meslek

5-Aile tipi: Çekirdek ( ) Geniş ( )

6-Gerektiğinde ebeveynlere nasıl ulaşılabilir?-----

7-Ailede kalıtsal hastalık var mı?-----

8-Ailede akraba evliliği var mı?-----

9- Ailenin dini inançları ve buna yönelik uygulamaları-----

10-Ailenin sosyoekonomik durumu (aylık geliri TL)

Gelir giderden az( ) Gelir giderle dengeli( ) Gelir giderden fazla( )

11-Ailenin sosyal güvencesi

Emekli sandığı( ) SSK( ) Bağkur( ) Yeşil kart( ) Diğer( )

12- Ebeveynler arasındaki iletişim şekli, karar verme, iş bölümü-----

13- Aile üyelerinin eğlence ve boş zaman aktiviteleri-----

14- Ailenin kültürel sağlık Bakım uygulamaları(kundaklama, kord bakımı, toprağa sarma, sarı giysiler

giydirmeye vb.)-----

III-SAĞLIK ÖYKÜSÜ

1-Anneye Ait Bilgiler

Gebelik sayısı:	Canlı Doğum:	Abortus:	Yaşayan:	Ölen:
-----------------	--------------	----------	----------	-------

2-Prenatal Öykü

	Evet	Hayır	
İstenilen bir gebelik mi?			
Gebelikte ilaç kullanmış mı?			İlacın adı:
Gebelikte uygun beslenmiş mi?			Beslenme şekli:
Gebelikte enfeksiyon geçirmiş mi?			
Gebelikte radyasyona maruz kalmış mı?			Nasıl radyasyon almış:
Gebelikte vit. kullanmış mı?			İlacın adı:
Gebelikte demir kullanmış mı?			Adı:
Gebelikte düzenli dr/ebe kontrolüne gitmiş mi?			Kaç kez: Nereye gitmiş:
Meme uçlarını bebeğin emmesi için hazırlamış mı?			
Gebelikte düşük tehlikesi yaşad mı?			Nedeni:
Gebelikte hastalık geçirdi mi?			Hastalığın adı:
Kronik bir hastalığı var mı?			Hastalığın adı:
			Son adet tarihi: Tahmini doğum tarihi: Gebelik süresi:
Tetanoz aşısı yapılmış mı?			Kaç doz:

3-Kan grubu

	Bebek	Anne	Baba
Kan grubu ve Rh faktörü			
İndirekt Coombs			
Direkt Coombs testi			

4- RH Uyuşmazlığı

( ) Var ( )Yok

5-Rh uyuşmazlığı varsa anneye Rhogam

Uygulandı( ) Uygulanmadı( )

6- Doğum Öyküsü:

Poche Açılma Zamanı	Saat:			
Doğum Eyleminin Süresi				
EMR	Yok ( )	Var ( )	Süresi:	
Anestezi	Yok ( )	Var ( )	Anestezi cinsi:	
Geliş Şekli	Baş ( )	Makat ( )	Yan ( )	Diğer ( )
Doğum Şekli	Vaginal ( )	Vakum ( )	Forseps ( )	Diğer ( )
Mekonyum	Yok ( )	Var ( )		

Plasental Özellik	Yok ( )	Var ( )		
Amniyotik Sıvının Rengi	Berrak()	Yeşilimtrak()	Koyu kahverengi()	Diğer ( )

7-Doğum Anında Bebeğin Bakımı

8- APGAR SKORLAMASI

APGAR	0	1	2	1. DK	5. DK	10. DK
KALP HIZI	Yok	<100	>100			
SOLUNUM	Yok	Zayıf, İç çekme	Düzenli, Var			
DERİ RENGİ	Soluk	Siyanoze	Pembe			
REFLEKS	Yok	Yüz buruşturma	Ağlama, hapşırma			
TONUS	Flask	Min fleksiyon	Fleksiyon			
TOPLAM						

9- Bebeğin Doğum ve Yaşam Ölçümleri

Bebeğin Doğum Ölçümleri	Ebenin ölçümü	Öğrenci hemşirenin ölçümü	Değerlendirme
Ağırlığı			
Boyu			
Baş çevresi			
Göğüs çevresi			
Yaşamsal Bulgular			
Renk:			
Solunum:			
Kalp atımları:			

10-Göz bakımı

Her iki göze... damlatıldı.

Her iki göze hiçbir şey damlatılmadı.

14- K vitamini

Dozu:

Uygulama yeri:

Uygulama şekli: İM ( ), SC ( ),

Diğer ( )

15-Bebeğin kimlik kartı: Takıldı ( )

Takılmadı ( )

16-Bebeğin ayak izi: Alındı ( ) Alınmadı ( )

17-Bebek giydirildi: Yapılmadı ( ) Yapıldı ( )

18- Bebeğin kaçınıcı dakikada emmesi sağlandı?.....

19- Bebeğe ilk hangi besin verildi?

Anne sütü( ) Formula(ismi:)( )

Anne sütü+Formüla( ) Distile su( ) Diğer( ).....

20-İlk anne sütüyle beslenmemişse nedenini yazın?.....

21-Beslenme Şekli

Emerek() NG/OG()

Kaşıkla() Enjektörle() Kap/Fincan ile() Diğer(açıkla):

22-İdrar Dışkı Kontrolü

İlk idrarını doğumdan nekadardüre sonra yaptı	
Bir gündeki idrar sayısı ve miktarı	
İlk gaitasını doğumdan nekadardüre sonra yaptı	
Bir gündeki dışkı sayısı	
Dışkı rengi ve kıvamı	

23- Yapılan Taramalar

TARAMALAR	EVET	HAYIR
HBV		
HBIG		
HİPOTİROİDİ		
FKU		
İŞİTME TARAMASI		
Diğer		

24- Yapılan Aşılar HBV()

Diğer().....

25- REFLEKSLER

REFLEKSLER	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR	REFLEKSLER	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR
Arama			Yakalama		
Emme			Adım atma, otomatik yürüme		
Yutma			Babinski		
Aksırma/öksürme			Tonik Boyun		
Göz Kırpma (glabella)			Moro		
Esneme/hıçkırma			Gövdenin içe eğilme		
Ventral süspansiyon (Landau)			Tonik Labirent		

26- FİZİKSEL MUAYENE

BAŞ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR		VAR/ EVET	YOK/ HAYIR
Ön Fontanel ölçüleri			Konjenital katarak (pupillerde beyazlık ve donukluk)		
Arka fontanel ölçüleri			Göz hareketleri koordineli		
Sefal hematom			Batan güneş manzarası		
Caput suksadaneum			Strabismus		
Molding			Epikantal kıvrıntı		
Kafa sturları üst üste binmiş			Pupillerin ışığa reaksiyonu		
Sturlar birbirinden ayrık			Düşük kulak		

Kraniotabes			Burun kökü basıklığı		
Kraniotabes			Boyun fleksiyon/ekstansiyon durumu		
Ensefalosel			Boyun hiperekstansiyonda		
Hidrocefali			Başta sürekli bir hipotoni		
Mikrocefali			Yeşil boyun (ensede saç olması)		
DERİ MUAYENESİ			Perdeli boyun		
Deri rengi			Tortikolis		
Siyanoz			GÖĞÜS MUAYENESİ		
Lanugo			Göğsün görünümü asimetrik		
Verniks kazeoza			Memelerde dolgunluk		
Deri turgoru (karın derisinden)			Klavikula kırığı		
Desquamasyon			Kuş göğsü		
Milia			Kunduracı göğsü		
Toksikeritem			Diyafragmatik herni		
Telenjektazik benler			Meningosel		
Mongol lekeleri			Meningomyelosel		
Hemanjiom			ABDOMEN MUAYENESİ		
Çilek hemanjiom			Distansiyon		
Şarap lekesi			Umblikal arter ve ven sayısı		
YÜZ MUAYENESİ			Umblikal kordda akıntı		
Fasial asimetri			Umblikal kordda koku		
Göz rengi gri-mavi			Umblikal kordda kızarıklık		
Göz kapakları ödemi			Umblikal kordda kanama		
Konjektivit			Umblikal kord düşmüş mü		
Konjektivata kanama			Evet! Kaçınıcı gün?		
Dakriyostenozis			Umblikal herni		
			Omfalosel /gastroşizis		
			İnguinal herni		

SOLUNUM SİSTEMİ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR	KAS İSKELET SİSTEMİ MUAYENESİ	VAR/ EVET	YOK/ HAYIR
Koanal adrezi			Skolyoz		
Larengial stridor			Kollar simetrik hareket etme durumu		
Diyafragmatik herni			Bacakların simetrik hareket etme durumu		
GİS MUAYENESİ			Polidaktili		
Yarık damak			Sindakili		
Yarık dudak			Klinodaktili		
Natal diş			Talipes deformitesi		
Ağızda pamukçuk			Amelia		

Özefagus atrezisi (Ağızda çok fazla tükürük/besinlerin gelmesi)			Hemimelia		
Trakea özefagial fistül (beslendiğinde öksürük, siyanoz)			Kısa ve kalın parmak		
Reflü/kalazya			Çomak parmak		
Anal stenoz			1.ve 2. Parmak arasında geniş mesafe		
Anal agenezis (rektal derecenin alınmaması /24 saat içinde mekonyum yapmama			Simian çizgisi		
İnguinal herni			DKÇ		
24 saat içinde mekonyum yapma durumu			Ortolani testi		
GENİTOÜRİNER SİSTEM MUAYENESİ			Barlow testi		
Patent urakus umblikal korddan idrar gelmesi)			Abdüksiyon kısıtlığı		
Ekstrofik mesane			Dizlerin 90 derecede asimetrisi		
Epispadias			Perinenin görünmesi		
Hipospadias			Pililerin eşit olmaması		
Fimozis					
İnmemiş testis					
Skrotum ödemi					
Skrotum çevredeki deriden daha koyu renklimi:					
Labialar dolgun görünümde					
Vajinal akıntı					
Vajinal kanama					
Perinede vajinal açıklık					
Üretral açıklık					
Labia majör					
Labia minör					
24 saat içinde idrar yapma					

IV-YENİDOĞANIN ŞİMDİKİ HASTALIK ÖYKÜSÜ

Şikayetleri:

Hastalık Öyküsü:

Dr. İstemi ve Kullandığı İlaçlar:

Labaratuar Bulguları

Tetkik	...../...../.....	...../...../.....
Hb		
Htc		
Retikülosit		
Plt(trombosit)		

Glikoz		
Bilirubin T/D		
Ca		
Mg		
T4		
TSH		
İdrar dansitesi		

27- Tanılar 1-

Preterm() Posterm() Miad() LBW() VLBW() İri bebek() SGA() LGA()

2-.....

3-.....

V-ANNENİN BEBEK BAKIMI KONUSUNDAKİ BİLGİSİ

	Evet	Hayır	Bilgi eksikliğini, yanlış bilgileri belirtin
Emzirme			
0-6 ay bebek beslenmesi			
Ek besin verme			
Perine Bakımı			
Göbek Bakımı			
Bebek banyosu			
Ağız bakımı			
Deri Bakımı			
Göz Bakımı			
Giyimi			
Aşılar			
0-1 yaş BG			
Hastalık ile ilgili bilgisi			
Hastalığı ile ilgili ilaç bilgisi Bebeğin kullanacağı Vit, Minerallerle ilgili bilgisi			

Term Yenidoğanda Ortalama Fiziksel Ölçüm Değerleri

Ölçüm	Değerler
Vücut ağırlığı	2500-4000 gr
Boy	48-53 cm
Baş çevresi	33-37 cm
Göğüs çevresi	30.5-33 cm

EK.2: ÇOCUK ve AİLE DEĞERLENDİRME REHBERİ

GENELBİLGİ

Hastaneye Yatış Tarihi:

Çocuğun Adı:

Doğum Tarihi:

Adresi:

Tanısı:

HEMŞİRLİK ÖYKÜSÜ

AİLE:

1. Ailenin oturduğu yer/bölge: ----- kıy/kent-----
2. Ailene zamandan beri bölgede oturuyor?-----
3. Yakın bir zamanda taşındı mı?-----
4. Konut tipi (apartman/gecekondu)-----
5. Evde yaşayan aile üyeleri (örn: ebeveynler, Kardeşler, büyükanne/baba)

İsim	Yaş	Sağlık Durumu	Eğitim	Meslek

6. Aile tipi (çekirdek/geniş aile)-----
7. Ebeveynler çalışıyor mu? Anne----- Baba-----
8. Eğer her iki ebeveyn çalışıyorsa çocuğa kim bakıyor?-----
9. Gerekteğinde ebeveynler nasıl ulaşılabilir?-----
10. Ailede kalıtsal/ herediter hastalık var mı?-----
11. Ailede akraba evliliği var mı?-----
12. Aile üyelerinin dini inançları ve buna yönelik uygulamaları-----
13. Ailenin sosyoekonomik durumu-----
14. Ailenin sağlık Bakım/ tedavi ücretlerini ödeme şekli-----
15. Ebeveynler arasındaki iletişim şekli, karar verme ve iş bölümü-----
16. Çocuk ve ebeveynler arasındaki ilişkinin niteliği-----
17. Aile üyeleri arasındaki iletişim şekli-----
18. Aile üyelerinin eğlence ve boş zaman aktiviteleri-----
19. Aile üyelerinin ev dışındaki günlük aktiviteleri (örn: okul, mesleki ilişkileri, üye oldukları kulüp ve dernekler):-----
20. Ebeveynlerin kendileri ve çocukları için geleceğe yönelik hedefleri-----
21. Ailenin kültürel sağlık Bakım uygulamaları-----
  - a. Umbilikal kord (göbek kordonu) bakımını etkileyen gelenekler ya da inançlar
  - b. Bebeğin beslenmesi, deri Bakımı ve diğer kişisel hijyen alanlarının etkileyen gelenekler
22. Ailenin kültürel geçmişinin çocuğun davranışları üzerindeki etkisi-----
23. Ebeveynlerin çocuk yetiştirme uygulamaları-----
  - a) Kullanılan disiplin yöntemleri nelerdir?-----

- 1.Çocuğunkabuledilebilirdavranışları-----
2. Çocuğun kabul edilmeyen davranışları-----
----b) Çocukta davranış sorunları var mı? -----
----
24. Ailenin çocuk için sağlık hizmetlerinden hangi durumlarda yararlandığı: ----
-----
25. a) Hastalık-----
b) Aşı-----
c) Genel kontrol-----
26. Ailenin ve sağlık kuruluşlarının dışında başvurduğu/ yaralandığı diğer kaynaklar (örn: geleneksel/kültürel sağlık pratisyenlerinden yararlanma durumu) var mı? -----

ÇOCUK

1. FİZİKSEL FONKSİYONLAR

A. Uyku ve Dinlenme:

1. Uyurken yanında istediği özel bir obje/oyuncak var mı? -----
----2. Gündüz uykusu----- zamanı vesüresi-----
3. Yatma zamanı ----- uyanmazamanı-----
4. Yatmadan önce özel alışkanlıkları:
Biberon ----- aldığı sıvı tipi ----- oyuncak-----
----5. Korkuları var mı?-----
Karanlık ----- diğer-----
6. Uyku sırasında gözlenen sorunlar
Gece kabusları-----
--- Uykuda gezme-----
----- Enürezis noktürna-----

Eğervarsaneyapılıyor?-----

B. Beslenme:

1. Yemek yemedavranışı
Biberon ----- anne sütü ----- bardak ----- kaşık-----
2. Kullanılan hazır mamatipi -----miktarı ve sıklığı-----
3. Günlük alınan sıvıların tipivemiktarı-----
- 4. Aldığı katı besinler-----
5. Ek olarak kullanılan vitaminler demir ----- flor-----
- 6. Diyet kısıtlaması var mı? -----
7. Tolere edilemeyen sıvı ya da katı besinler-----
8. Diniyadakültürelbesintercihleri-----
9. Sevdiği besinler-----
10. Sevmediği besinler-----
11. Beslenme güçlüğüvar mı?-----eğer varsaneyapılıyor?-----
- 12. Pika var mı? -----

C. Boşaltım:

1. Günde kaç kez gayta yapıyor? -----
2. Tuvalet eğitimi: ----- gündüz ----- gece -----
3. Eğer tuvalet eğitimi devam ediyorsa kullanılan yöntem -----
4. Boşaltıma ilişkin sorunu var mı?

İshal ----- konstipasyon-----
- İnkontinans: idrar----- gayta-----

----- İdrar akıntısı ----- idrar yapma sıklığı-----

İdrar yaparken rahatsızlık duyuyor mu? -----

D. Davranış ve Aktiviteler:

1. Kişisel Hijyen

- a. Diğer kişiler tarafından yapılan Bakım:

Giyinme-----

----dişfırçalama--

Banyoyapma (normalzamanı)-----

Başını yıkama sıklığı-----

- b. Kendine-bakım aktiviteleri:

Giyinme-----

---- dişfırçalama-----

Banyo
yapma-----

- c. Kişisel hijyene ilişkin sorunuvar mı? -----

2. Oyun ve Eğlence Aktiviteleri

- a. Oyun:

Yalnız oynama -----

Paralel oyun-----

Diğer kişilerle beraberoyunama-----

- b. Oyun aktiviteleri ve sevdiği oyuncaklar-----

c.Çocuğun kendini 'güvenli' hissetmesini sağlayan özel oyuncuğu (battaniye,
oyuncak, ayı gibi)-----

Bu oyuncuğu getirildi mi? -----

----d) En sevdiği TV programları-----
-----

e) TV izlemesine ilişkin kurallar-----

f) En sevdiği radyo programları-----

g) Çocuğun yatakta yapmaktan hoşlandığı aktiviteler-----

3. Motor Gelişimi:

Gelişim düzeyine göre;

- a) Kabamotorgelişim (örn: 4.aydabaşını diktutma, 5. Aydayattığıyerdetersdönme, 8. Ayda desteksiz oturma, 11. Ayda destekle ayakta durma, 12. Ayda yürüme, 21. Aydamerdiven çıkma gibi).
- b) İnce motor gelişim (örn: 3. Ayda küçük objeleri yakalama, 6.ayda objeyi bir elindendiğereline geçirme, 15. Aydaikiküpüüst üste koyma, 3 yaşında dişlerini fırçalama, 5yaşındaayakkabı bağcıklarını bağlamasıgibi).

II. DUYGUSAL-SOSYAL FONKSİYONLAR

A. Kendini Algılama/Benlik Kavramı

1. Benlik kavramı-----

---- a) Beden imajı-----

-----

b) Benlik saygısı-----

c) Rol performansı-----

2. Değerler ve inançlar

a) Çocuk/ ailenin sağlığa ilişkin inançları ve değerleri-----

b) Kültür, geçmiş deneyimler, eğitim ve sosyoekonomik düzeyin değerler ve inançlar üzerindeki etkisi-----

B. İletişim

1. Çocuğunun yaşına göre dil gelişimi-----

2. İletişim sorunları varmı?-----

--Sözel:-----

Sözel olmayan:-----

3. Çocuğun kullandığı özel kelimeler ve anlamları nelerdir?

4. Çocuk için önemli olan kişiler

5. Çocuğuntanımadığı yetişkinlere tepkisi (örn: çekingen, arkadaşça, korkma gibi)

6. Çocuğun aile üyeleri, akrabaları ve sağlık personeli ile ilişkisi

7. Çocuk evden daga önce ayrılmış mıydı? Eğer ayrılmışsa tepkilerini açıklayınız.

8. Çocukebeveynlerin dışında başka bir kişi tarafından bakılmaya alışkın mı?

C. Cinsellik

1. Cinsel kimliğin gelişimsel aşamaya uygunluğu-----

2. Ailenin değerleri ve inançlarının çocuğun cinsel kimliği üzerindeki etkisi-----

----3. Masturbasyon-----

4. Menstruasyon-----

D. Stresle Baş Etme

1. Çocuğun hastaneye yatma ya da ameliyat gibi stresli durumlar verdiği tepkiler (örn: ağlama, öfke nöbetleri)-----

-----

2. Ebeveynlerin ve çocuğun hastalık ve tedaviye ilişkin korku ve endişeleri-----

---- 3. Çocuğun stresle baş etme yöntemleri-----

----- 4. Ailenin stresle baş etme yöntemleri-----

-----5. Destek kaynakları-----

-

III. ZİHİNSEL-ALGISAL FONKSİYONLAR

A. Sağlık/Hastalığın Algılanışı

1. Çocuğun ve ebeveynlerin sağlık ve hastalık kavramları-----

---- 2. Çocuğun hastalığı algılayışı-----

----- 3. Ebeveynlerin hastalığı algılayışı-----

----- 4. Sağlığa ilişkin inançlar/kültürel değerler-----

-----

5. Çocuğun hastaneye yatma nedenine ilişkin görüşleri-----

6. Ebeveynlerin, çocuğun hastalığına ilişkin görüşleri-----

---- 7. Çocuğun hastalığının tüm aile üzerindeki etkisi-----

B. Sağlık/Hastalığın Yönetimi

1. Taburculuk planı

a) Çocuğun kendi bakımını yapabilme yeteneği (örn: diyabetli ise insülin enjeksiyonu yapabiliyor mu?)-----

---

b) Ebeveynlerin ve çocuğun hastalık sürecine ilişkin bilgileri-----

c) Ebeveynlerin, çocuğun evde bakımını yapabilmeye yetenekleri-----

- d) Ebeveynlerin sağlıklı çocuk Bakımına ilişkin bilgileri-----
e) Gelişebilecek olası kazaları (örn: fiziksel yaralanma, zehirlenme, travma, boğulma) Önleme-----

C. Eğitim

1. Çocuk kreşe ya da anaokuluna gidiyor mu?
2. Kaçınıcı sınıfıgidiyor?
3. Okul başarısınasıl?
4. Okul sorunları var mı?

D. Ağrı

1. Ağrının şiddeti
2. Lokalize olduğubölge
3. Ağrıyı hafifletmede kullanılan yöntemlerin etkinliği
a) İlaç-----
b) Diğer-----

IV. HANDİKAPLAR (ÖZÜRLER)

Görme ----- gözlük-----
İşitme ----- işitme aleti-----
Konuşma-----Diş----- Yürüme-----
Diğer özürler----- protez-----

Destekleyici aletler:

Tekerlekli sandalye-----

Atel----- Alçı-----

Ebeveyn/çocukla görüşürken hemşirenin kendi gözlemleri-----

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

A. Geçmiş Sağlık Öyküsü

1. Natal öykü

Gebelik: Normal-----
----- Normalden Sapma-----
----- Annenin beslenmesi-----

2. Doğum: Normal-----
----- Normalden sapma-----

3.Yenidoğan dönemi: Yenidoğanın sağlık durumu-----
Normal-----
Normalden sapma-----

4. Geçirdiği hastalıklar,kazalar, ameliyatlar, yaralanmalar (ayrıntılı bilgi alın)

5. Daha önce hastaneye yatmış mıydı? Evet-----
Hayır-----

Ne zaman-----Nerede-----Neden-----

6. Hastaneye yatma tepkisi-----

7. Taburcuolduktansonratepkisi-----

8.Dişsağlığı-----

9.Çocuğunbilinenyiyecekveilaçalerjilerivarmı? -----

Yiyecek-----ilaç-----diğer.....

10.Aşılari: DBT1-----2-----3-----Rapel(DBT)-----

-----rapel2(DT)-----rapel3(T)----- Polio1-----
-----2-----3-----rapel1-----
Tüberkülin testi(PPD)-----BCG-----
-----Kızamık-----kabakulak-----kızamıkçık----- H.influenza-----
-----hepatit-----menenjit-----

- B. Şimdiki Hastalığı** 1.Yakınmaları-----
----- 2.Hastalık öyküsü-----
-----
4. Hastaneye yatmadan önce aldığı tedavi:
5. İlaçlar:-----yan etkileri-----
6. Diğer tedaviler:-----

C. Laboratuvar Bulguları

Lökositler: idrar analizi:
Hemoglobin: serum elektrolitdeğerleri:
Hematokrit:
Trombosit:
diğer tanısal testsonuçları:

FİZİK BULGULAR

Kilo: Persentil:
Boy: Persentil:
Baş çevresi: Persentil:
Vücut Sıcaklığı:
Nabız:
Solunum:
Kan basıncı:

GÜVENLİ ÇEVRE

Kazalara yatkınlık durumu:....
Sağlık probleminin rollerinin gerçekleştirmeye etkisi:
En çok destek olan aile üyesi :
Sağlık probleminin insanlardan uzaklaşmasına (sosyal izolasyon) yol açma durumu:
Sağlık problemi öncesi çocuğunuz:
aktif ( ), aşırı aktif ( ), yaramaz ( ), çekingen ( )
Hastalık sonrası çocuğunuz: uyumlu ( ), çekingen ( ), yaramaz ( ), daha aktif ( )
Ailede şiddet örüntüsüne ilişkin gözlemler/düşünceler:.....
Kültürünüze/adet ve inanışlarınıza göre çocuğunuza uyguladığımız özel sağlık uygulamaları
varmı/neler?
Hastalandığımız durumlarda evde, geleneksel olarak kullandığımız iyileştirme yöntemleri
nelerdir?:.....

İLETİŞİM

Çocuk ve ailenin hastalığı kabullenme durumu:

Aile içindeki rolü: çocuk ( ), öğrenci ( ), çalışan/gelir getiren ( )

Ailede son zamanlarda meydana gelen majör değişiklikler (boşanma, kardeş ölümü, iş kaybı):....

Yanımdan ayırmadığı nesne (oyuncak, nesne):.....

Gözlemlenen stres belirti ve bulguları : .....

Yüz ifadesi: normal ( ), gergin ( ), gözler çok açık ( ), korkulu endişeli( )

Şu anda stres yaratan faktörler:

Stresle baş etme yöntemleri: .....

Destek sistemleri var mı? /neler/kimler:.....

Sistemlerin Gözden Geçirilmesi

- Genel:** genel sağlık düzeyi, vücut ağırlığındaki değişiklikler, yorgunluk, egzersiz toleransı, vücut sıcaklığı, tekrarlayan enfeksiyonlar, uyku alışkanlığı, iştahı, davranış değişiklikleri(örn: ağlama, huzursuzluk)
- Deri:** deri renginde ve benlerindeki değişiklikler, pigmentasyon döküntüler, kaşıntı, kolay yaralanma, saçlı deride lezyonlar, saç yapısında, renginde, sıklığında ve tırnakların görünümünde değişiklik.
- Baş:** baş ağrısı, alopesi, travma ve ödem
- Gözler:** bulanık görme, çift görme, strabismu, yanma, kaşıntı, fotofobi, inflamasyon.
- Kulaklar:** sağırılık, akıntı, ağrı, mastoidit, otid ya da diğer kulak enfeksiyonları.
- Burun:** sinüzit, akıntı, nezle, rinit, travma, koku duyusunun kaybı, solunum sorunları, epistaksis.
- Ağız ve boğaz:** diş çürükleri, diş ağrısı, diş kaybı, diş eti kanaması, lezyonlar, tad kaybı, ses kısıklığı, boğaz ağrısı, tonsillit, disfaji, en son diş kontrol tarihi.
- Kardiyovasküler sistem:** üfürüm, taşikardi ya da diğer ritm bozuklukları, çömelme, ağlarken ve beslenirken siyanoz, yorgunluk, egzersiz sırasında dispne, romatizmal kalp hastalığı, konjenital kalp hastalıkları.
Aktivite toleransı: normal ( ), çabuk yoruluyor ( ), halsiz/güçsüz ( )
Nabız: normal ( ), aritmi ( ), taşikardi ( ), bradikardi ( ), hipertansiyon ( ), hipotansiyon ( )
Aktivite sonrası çömelme gereksinimi ( ), çarpıntı ( ), bayılma ( ), Spell ( )
- Solunum sistemi:** solunum güçlüğü , siyanoz, sık üst solunum yolu enfeksiyonları, pnömoni öyküsü, hırıltılı solunum, solunum sıkıntısına bağlı beslenme güçlüğü, alerjiler.
Düzenli ( ), dispne ( ), siyanoz ( ), ortopne ( ), taşipne ( ), apne ( ), retraksiyon ( ), inleme ( ), burun kanadı solunumu ( ), öksürük ( ), balgam ( ), hemoptizi ( )
Anormal solunum sesleri:.....
Solunuma yardımcı uygulama / araç – gereç kullanımı:.....
- Sinir sistemi:** baş ağrısı, nöbetler, denge kaybı, baş dönmesi konuşma sorunları, bilinç kaybı, refleksler(emme refleksi, moro refleksi, babinski refleksi, kornea refleksi).
- Kas iskelet sistemi:** yumuşak doku travması, kırıklar, burkulma, kızarıklık, kas ağrısı, eklem rahatsızlıkları, deformiteler, kontraktürle, hareket kısıtlılığı.
Postür.....
Fontanel; açık....., (cm), kapalı ( ), normal ( ), bombe ( ), çökük ( )
Kas – iskelet sistemi değişiklikleri/nedeni ve başlama zamanı :
Kas koordinasyonu ve gücünde değişiklik durumu: Deformite ( ) Kaslarda Zayıflık ( )
Paralizi ( ) Parapleji ( ) Hemipleji ( ) Kırık ( ) Kontraktür ( ) İmmobilite ( )
Kullandığı Yardımcı Araçlar ( )Diğer:.....
Eklemlerde şişlik / Kızarıklık/ Hareket kısıtlılığı / Ağrı şikayetleri başlama zamanı:
Ağrıyı artıran/azaltan faktörler:
Anomaliler: (Doğuştan kalça çıkığı, talipes deformitesi, düşük ayak, sindaktili, polidaktili vb.....):
- Gastrointestinal sistem:** ishal, karın ağrısı, bulantı ve kusma, bağırsak boşaltım alışkanlığında değişiklik, hematemez, melena.
Barsak sesleri (sayı ve niteliği).....

Batın; sert ( ), normal ( ), yumuşak ( )
Batında kitle: yok ( ), var ( ), açıklayınız.....
Lavman/laktasif kullanıyor mu?: hayır ( ), evet ( ) açıklayınız.....
Tuvalete çıkma sıklığı (gün): İdrar..... Dışkı: .....
Tuvalet alışkanlığı geliştirdi mi? : Evet ( ), ne zaman:..... Hayır ( )
Boşaltım şekli: (Üriner kateter, kolostomi, ileostomi vb.)
Boşaltıma ilişkin sorunlar: İshal ( ), Konstipasyon ( ), Distansiyon ( ), İdrar kaçırma ( ),
Dışkı kaçırma ( ), idrar yolu enfeksiyonu ( )

13. **Genitoüriner sistem:** üriner boşaltımda değişiklik, (poliüri, oligüri, dizüri), enfeksiyonlar, akıntı, kaşıntı, menstruasyonun başlaması, göğüslerin gelişmesi, skrotum ve penisin büyümesi.

İdrar rengi:....., kokusu:....., miktarı:....., dansitesi:.....

Sıvı kısıtlaması; var ( ), yok ( )

Mesane; sert ( ), yumuşak ( )

Testis; inmiş ( ), inmemiş ( ), anomali.....

14. **Endokrin sistem:** büyüme hızında değişiklik, aşırı susama, iştahın artması, sık idrar yapma, dehidratasyon, tiroid sorunları, öğrenme güçlükleri, enerji düzeyinde değişiklik

15. Beslenme – Metabolik Fonksiyon

Beslenme Durumu :

Ağızdan:..... Nazogastrik: ..... Parenteral:..... Gastrostomi:.....

Doğal:..... Yapay: ..... Karışık: ..... Ek vitamin: ..... Demir preparatı:.....

Beslenme şekli: Kendi kendine ( ) Başkasının yardımı ile ( )

Besin içeriği : Miktarı : Sıklığı :

İştah durumu: İyi ( ) Orta ( ) İştahsız ( )

Kilo değişikliği oldu mu?:Hayır( ), Evet ( ), Ne zaman:....., ne kadar:.....,niçin:.....

Diyet gerekiyor mu?:Hayır ( ), Evet ( ), Neden?.....

Diyete uyma durumu....., Bulantı/Kusma:.....

16. Kişisel Temizlik Ve Hijyen

Deri turgoru; normal ( ), bozulmuş ( ), hijyeni; iyi ( ), kötü ( ) kuru ( ),
ödemli ( ), gergin ( ), pembe ( ), soluk ( ), siyanotik ( ), sarı ( ), ekimoz ( ), döküntü ( ),
yara ( ), skar ( ), enfeksiyon ( )

Tırnaklar: renk....., şekil....., lezyon.....hijyeni.....

Saçlar: hijyeni; iyi ( ), kötü ( ), alopesi ( ), kuru ( ), kaşıntı ( )

Kişisel hijyen ve giyinmede bağımsızlığı.....

Vücut ve Giyim Hijyeni .....

Saçlı deri:.....

Banyo Yapma Durumu:.....

(Göz, Kulak, Burun, Ağız, Boyun) Akıntı..... Kirlilik..... Kanama.....

17. Beden Isısının Kontrolü

Çevre Isısına uygun Giyim( ) Hipotermi( ) Hipotermi ( )

Soğuğa İntolerans ( ) Sıcağa İntolerans( ) Terleme( ) Titreme( )

18. Aktivite – Egzersiz – Kendine Bakım

19. Motor gelişim öyküsü:

Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	18	24
Beceriler													
Gülümseme													
Başını tutma													
Eşya yakalama													
Destekli oturma													
Desteksiz oturma													
Yürüme													
Kelime söyleme													
Kaşık tutma													

Not: Ayına/yaşına uygun olmayan gelişim sorunları var ise belirtiniz:

Genel görünüm; Aktif ( ), hipoaktif ( ), sakin ( ), huzursuz ( ), ağlamalı ( )

Öz Bakımını gerçekleştirmede bağımlılık durumu ve nedeni :
Hastalık nedeniyle normal günlük aktivitelerinde değişiklik oldu mu?:
Hastalık, öz Bakım becerilerini etkiledi mi?:
Hastalık nedeniyle enerji düzeyinde değişim oldu mu?:

20. Zihinsel-Algisal Fonksiyon

Duyular

Gözler

Normal ( ), kızarıklık ( ), yanma ( ), akıntı ( ), sulanma ( ), hemoraji ( ), çapaklanma ( ),
ödem ( ), şaşılık ( ), görme bozukluğu ( ), batan güneş manzarası ( )
Kornea refleksi; var ( ), yok ( )

Kulaklar

Normal ( ), ağrı ( ), hassasiyet ( ), kızarıklık ( ), akıntı ( ), işitme sorunu ( ),
düşük kulak ( ),

Burun

Normal ( ), Akıntı ( ), tıkanıklık ( ), koanal atrezi ( ), basık burun kökü ( ), kanama ( )

Deri/dokunma/hissetme duyusu

Sıcak/soğuk/serti/yumuşak algılamada değişim:

Başlama zamanı:

Ağız: Mukoza rengi:....., nemi:....., ağız içi yaraları:.....diş etleri: .....,
dil özelliği:....., hijyeni:.....

Anomaliler (yarık damak, yarık dudak)....., Dişler: Yok ( ), sayı:..... çürük diş: .....

Ağrı Duyusu

Yeri:..... Şiddeti:..... Süresi: .....

Karakteristiği (batıcı/yanıcı/delici vb.):

Azaltan / Artıran faktörler:

Baş etme mekanizmaları ve uygulamaları:

Hafıza

Mental durum; Oryantasyon .....,

Uyanıklık/canlılık: uyanık/canlı ( ), ilgisiz/isteksiz ( ), letarjik ( ), huzursuz ( ),
agresif/saldırgan ( )

Öğrenme Engelleri: yok ( ), dil farklılığı ( ), motivasyon eksikliği ( ), anksiyete ( ),
depresyon( ), zihinsel yetersizlik ( ), diğer.....

Okul başarısı:

Konuşma

Dil gelişim düzeyi

Hece ( ), tek kelimeli anlatım( ), iki kelimeli cümle ( ), uzun cümleler ( ), kekemelik ( )

Uyaran gereksinimi

Duyusal uyaran yoksunluğu belirtileri (bedenine odaklanma, sürekli başını/bedenini sallama, yatağı
sallama vb):

21. Cinsellik - Üreme

Dış genitaler: (vulvada kızarıklık, ağrı, koku, piruritis, akıntı, ödem, kıllanma, diğer...)

Cinsel kimliğini bilme durumu:

Perine hijyeni: önden arkaya ( ) arkadan öne( ) Tuvaletten önce/sonra el yıkama:yok ( ), var ( ) iç
çamaşırı cinsi:..... değiştirme sıklığı:.....

Menarş yaşı:.....,menstruasyon sıklığı:.....süresi:.....pet sayısı:.....rengi.....kokusu.....

Perimenstrual dönemde yaşanan problemler?: yok ( ), ağrı ( ), gerginlik ( ), kramplar ( ),

ödem ( ), irritabilite ( ), diğer.....

Menstruasyon hijyeni: kullanılan malzeme: ped/bez.....Değiştirme sıklığı:.....

Menstruasyon sırasında banyo yapma durumu:.....

Sekonder seks karakterleri:.....

22. Uyku - Dinlenme

Uyku Alışkanlığı:
 Gece yatma saati: Uyku süresi :
 Uykuya dalma şekli:
 Uyku bölünmesi /uykusuzluk şikayeti:
 Uykuda konuşma/yürüme:
 Korkulu rüya öyküsü/sıklığı/nedenleri:
 Gündüz uykusu: Süresi: Zamanı:
 Evde, uyuduğu oda ve yatağın özellikleri:

23. Ölüm (Gerekli ise doldurunuz)

Yaşam ve Ölüm İle İlgili İnançlar:.....
 Şok ( ) İnkâr ( ) Kızgınlık ( ) Pazarlık ( ) Depresyon ( ) Kabullenme ( )
 Birey Ve Ailesinin/Yakınlarının/Arkadaşlarının Bilgi Gereksinimleri:.....
 Spiritüel Gereksinim:.....Ailenin Desteklenmesi:.....

LABORATUAR ÇALIŞMALARI

Test	Hastanın değeri	Normal değerler	Tarih	Tarih	1. Bu test bu hasta için neden istenmiş açıklayın 2. Anormal bulguların hastanın durumuyla ilişkisi
Eritrosit (RBC)					
Hemoglobin(HGB)					
Hemotokrit(HTC)					
Trombosit					
Lökosit(WBC)					
Na+					
K+					
Cl					
HCO ₃					
Ca					
P					
Mg					
KAN ŞEKERİ KŞ Açlık /Tokluk : HbA1c					
BUN Kreatin Amonyak					
Total Kolesterol HDL , LDL Trigliserid					
SGOT/AST					
SGPT/ALT					
Total protein					
Albumin					
Total Bilirubin					
Direkt Bilirubin					
Ürik Asid					
PT , PTT , INR					
İDRAR Dansite pH Lökosit Eritrosit Kültür/Antibiyogram					

DİĞER					
-------	--	--	--	--	--

SIVI İZLEM FORMU

Verilen IV Sıvının Cinsi				Verilen IV Sıvının Cinsi			
Tarih: Saat:	DDS	Sıvı Seviyesi	Hastaya Giden Miktar	Tarih: Saat:	DDS	Sıvı Seviyesi	Hastaya Giden Miktar
8				8			
9				9			
10				10			
11				11			
12				12			
13				13			
14				14			
15				15			
16				16			
Toplam				Toplam			
ACİT				ACİT			
ALDIĞI		ÇIKARDIĞI		ALDIĞI		ÇIKARDIĞI	
Oral		İdrar		Oral		İdrar	
IV		Gaita		IV		Gaita	
		Dren				Dren	
		Kusma				Kusma	
Toplam		Toplam		Toplam		Toplam	

EK.3: ÖĞRETİM ELEMANI UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMLARI

T.C.
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI
HEMŞİRELİĞİ DERSE BAĞLI UYGULAMA
DEĞERLENDİRME FORMU

FOTOĞRAF

Öğrencinin Adı Soyadı:
Uygulama Yaptığı Kurumun Adı:
Uygulama Yaptığı Klinik:

A. KLİNİK UYGULAMALARI DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Notu
İletişim Becerisi <ul style="list-style-type: none"> Çocuk ve Ailesi ile İletişim (5 puan) Sağlık Ekibi ile Olumlu İlişkiler Kurma (5 puan)	10 puan	
Bireysel Öğrenimi İçin Sorumluluk Alma ve Yaratıcılık Özelliği <ul style="list-style-type: none"> Kanıtı dayalı uygulamaları kullanma durumu Çocuk sağlığı ve hastalıkları ile ilgili makale okuma ve arkadaşlarıyla edindiği bilgiyi paylaşma Araştırma Yapabilme ve Bilgiyi Paylaşma	10 puan	
Hastayı Teslim Alma-Verme	5 puan	
Teorik bilgiyi kullanma ve klinik uygulama becerileri 1. Uygulama Becerileri; <ul style="list-style-type: none"> Tedaviye katılma İlaç dozu hesaplayabilme İlaç hazırlama becerisi Tedavi uygulamasında 8 doğru ilkeye uyulması (Uygun Malzeme Seçimi, Seçilen Malzemelerin Düzenli ve Eksiksiz Olması, İşlem Öncesi Hastaya Gerekli Açıklamayı Yapma, İşlem Basamaklarını Doğru Uygulama, Aseptik Tekniği Kullanma Becerisi, Uygulamanın Hasta Üzerindeki Etkisini Değerlendirme, Araç Gereçlerin Temiz Olarak Kaldırılması, İşlemlerin Kayıt Edilmesi) (İlacın adı, fonksiyonu, önemli yan etkileri) (IV tedavi, oral tedavi, O ₂ tedavisi, İnhalasyon tedavisi) 2. Bilgiyi Kullanma Becerisi;	75 puan	
B. Bakım planı Profesyonel Davranış <ul style="list-style-type: none"> Bütüncül Yaklaşım Doğrultusunda Gereksinimlere Yönelik Yeterli ve Doğru Veri Toplama Doğru Tanılama Tanımlara Uygun Hemşirelik Yaklaşımlarını Uygulama Uygulama Sonuçlarını Doğru ve Etkin Değerlendirme	100 puan	

- Uygulama saatlerine ve kıyafet kurallarına uyulmadığı takdirde konu ile ilgili gerekli görüşmeler Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD. Başkanı ile yapılacaktır.
- Uygulama notu; klinik uygulamaları değerlendirme kriterleri sonucunda alınan toplam puan ile Bakım planından alınan puanların ortalaması olacaktır.

Sorumlu Öğretim Elemanının;

Adı Soyadı

İmzası:

EK.4: ÖĞRENCİ GERİBİLDİRİM FORMU

Uygulamaları sırasında karşılaştığınız sorunlar ile ilgili verilen ifadelerden sizin için uygun olan boşluğu işaretleyiniz.					
	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Karasızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Aldığım eğitime ve mesleğime uygun bir uygulama yaptım.					
Yaptığım uygulama mesleki bilgi ve becerime katkı sağladı.					
Yaptığım uygulama ile mesleki deneyimime katkı sağladı.					
Mesleki eğitimim sırasında öğrendiğim teorik bilgileri klinikte uygulama fırsatım oldu ve bilgilerimi pekiştirdim.					
Okul eğitimimde yapılan teorik eğitimle kliniklerdeki mesleki uygulamalar arasında paralellik olduğunu gözlemledim.					
Uygulamayı yaptıktan sonra eğitim aldığım programa olan ilgim arttı.					
Yaptığım uygulama mesleki iş yaşamını tanımak açısından yararlı oldu.					
Yaptığım uygulama mesleki açıdan kendime olan güvenimi arttırdı.					
Yaptığım uygulama süre açısından yeterliydi.					
Yaptığım uygulama yeri mesleki kazanım sağlamam açısından uygun bir klinikti.					
Uygulama yerinde profesyonel personelin bilgi ve becerime katkısı oldu					
Uygulama süresince yaşanan sorunlarda, hastane personeli/yöneticisi ve program öğretim elemanı ile iletişim kurabildim.					
Diğer Görüş ve Önerileriniz:					

Öğrenci Adı Soyadı:.....

Öğrenci No:.....

İmza:

EK.5: ÖĞRENCİ MEMNUNİYET ANKETİ

KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ MEMNUNİYET ANKETİ

Aşağıda yer alan ifadelerin her birini değerlendiriniz.

KATILIM DERECEZİ:

- (1) Katılmıyorum
- (2) Kararsızım
- (3) Katılıyorum

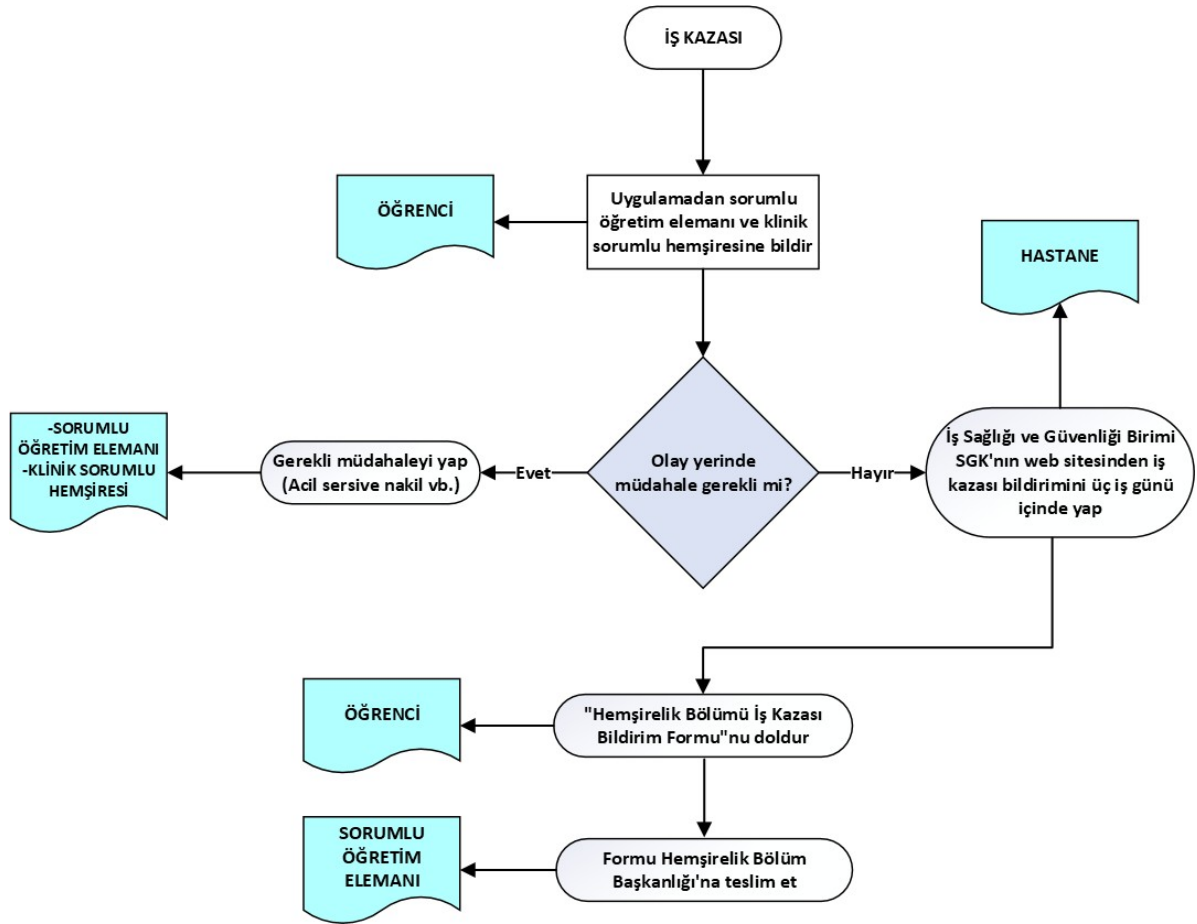
KURAMSAL DERS	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
Derslere ayrılan süre yeterliydi.			
Derslerin anlatımı açık ve anlaşılırdı.			
Derslerin içeriği yeterliydi.			
Konular birbirini tamamlar nitelikteydi.			
Derslerde farklı eğitim teknikleri kullanıldı (vaka çalışması, beyin fırtınası, rol play, simülasyon vb)			
Derslere aktif olarak katılma olanağı buldum			
Ders planı dönem başında öğrencilere verildi.			
Ders sırasında ve sonrasında tartışma için yeterli vakit ayrıldı.			
Ders kitapları ve kaynakları yeterliydi.			
Sağlık hukuku ve mevzuatı konuları mesleki gelişimime önemli katkıda bulundu.			
DERSİN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI/ELEMANLARI			
Öğretim elemanı kendine ayrılan sürede dersine başladı ve bitirdi			
Öğretim elemanı dersin amaç ve hedeflerini açıkladı			
Öğretim elemanı dersin amaç ve hedeflerine uygun ders anlattı			
Öğretim elemanı ders konularını örnek vaka ve olaylarla ilişkilendirdi.			
Öğretim elemanı dersin işlenişinde farklı sunum teknikleri kullandı (video, rol-play vb.)			
Öğretim elemanı ders süresince derse olan ilgiyi sürdürdürebildi.			
Öğretim elemanlarına ders saati dışında da ulaşılabilirdi.			
SINAV/ ÖDEV/SEMİNER DEĞERLENDİRİLMESİ			
Sınav ortamı sınava uygun şekilde düzenlenmişti			
Sınav/ Ödev/Seminer derste öğrendiklerimizi kapsar nitelikteydi			
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı			
Sınav/ Ödev/Seminer için verilen süre yeterliydi.			
Sınavlardan sonra sınav sonucu ve cevaplar ile ilgili geri bildirim yapıldı			
Sınavlar güvenli bir ortamda(kopya vb) yapıldı			
LABORATUVAR			
Laboratuvar ortamının ısısı, aydınlatması ve düzeni			

	uygundu.			
	Laboratuvar uygulamalarında teknolojiye uygun donanım(maket) ve yeterli araç/gereç vardı.			
	Laboratuvar uygulamaları için süre yeterliydi.			
	Dersin hedefine yönelik becerileri uygulayabildim.			
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
	Boş zamanlarımda uygulama yapabilmeme fırsat verildi.			
	Öğrencilere lab uygulamalarında gelişmelerine katkıda bulunacak geri bildirimler verildi.			
	Laboratuvar çalışmalarının, derse bağlı uygulamaya katkısı oldu.			
DERSE BAĞLI UYGULAMA				
	Derse bağlı uygulama planı vardı ve buna uyum gösterildi			
	Derse bağlı uygulama için ayrılan süre yeterliydi.			
	Derslerde öğrendiğim teorik bilgi ile derse bağlı uygulama arasında ilişki kurabildim.			
	Derse bağlı uygulamalarda eğitim aktiviteleri (vaka analizi, hasta bakımı vb) öğrenim hedefleri ile uyumlu idi.			
	Derse bağlı uygulama bana mesleki özgüven kazandırdı			
	Derse bağlı uygulamada gece vardiyasında çalışma becerilerime katkı sağladı.			
	Farklı sağlık kurumlarının işleyiş ve özelliklerini öğrendim.			
	Derse bağlı uygulama, sağlıklı/hasta birey-yakınları ve sağlık çalışanları ile etkili iletişim kurma becerisi kazandırdı.			
	Derse bağlı uygulama mesleki ve etik sorumluluk bilinci kazanmamı sağladı.			
	Derse bağlı uygulamada gereksiz işlemler/ işler yaptırıldı.			
	Uygulama alanı teorik bilgilerimi kullanma ve geliştirmeme katkı sağladı.			
	Uygulama alanı psikomotor becerilerimi geliştirmeme katkı sağladı.			
	Seminer/ vaka tartışması için ayrılan süre yeterliydi.			
	Seminer/ vaka tartışması kuramsal ve uygulama becerilerime katkı sağladı.			
	Derse bağlı uygulama ekip çalışması becerisi kazandırdı.			
	Derse bağlı uygulama sağlık yönetimi konularında mesleki gelişimime katkı sağladı			
	Derse bağlı uygulamalarda değerlendirmeler objektifti.			
	Derse bağlı uygulama süresince öğretim elemanlarına ulaşabilme olanağı buldum.			
	Derse bağlı uygulamalarda herkese eşit olanak sağlandı			
<i>Derse bağlı uygulama ortamı;</i>				
	Hasta bakımı için yeterli araç gereç vardı.			
	Öğrenci başına düşen hasta sayısı yeterliydi.			
	Seminer odası vardı/Vaka tartışması için uygun ortam sağlandı.			

	Derse bağlı uygulama yeri dersin hedefleri ile uyumluydu.			
	Uygulama ortamı fiziksel özellikler açısından güvenliydi.			
	Dinlenebilecek uygun ortam vardı.			
	Yemek yeme ortamı bulabildim			
	Tuvalet gereksinimi için uygun ortam vardı			
	Üniformamı giyebileceğim uygun ortam bulabildim.			

EK.6: İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI

EK.7: İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU**

Öğrencinin	
Adı-Soyadı	
Öğrenci Numarası	
Cep Telefonu	
İmza	
Öğrencinin Yakınının	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İş Kazasına İlişkin	
Olay Tarihi/Saati	
Olay yeri	
Kurum	
Klinik/Saha	
Olayın Meydana Geliş Biçimi	
Olay sonrası yapılanlar	☐ Yıkama ☐ Pansuman ☐ Acil serviste gözetim ☐ Enfeksiyon polikliniği ☐ Diğer.....
Varsa Olayın Şahidi	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İmza	
Dersin adı:	
Sorumlu Öğretim elemanı/elemanları:	
Adı-Soyadı: İmza	Adı-Soyadı İmza

EK.8: DERSE BAĞLI UYGULAMA KOMİSYONU YÖNERGESİ

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

STAJ/DERSE BAĞLI UYGULAMA KOMİSYONU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun çalışma usul ve esaslarını belirler.

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun çalışma ilke ve esasları ile görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim-Öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Karadeniz Teknik Üniversitesini (KTÜ),
- b) **Fakülte:** Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- c) **Fakülte Kurulu:** KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulunu,
- ç) **Dekan:** Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- d) **Bölüm Başkanı:** Sağlık Bilimleri Fakültesi ilgili Bölüm Başkanını,
- e) **Başkan:** Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Başkanını,
- f) **Komisyon:** Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunu,
- g) **Staj/Derse Bağlı Uygulama Sorumlusu:** Staj/derse bağlı uygulamanın yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanını,
- ğ) **Staj/Derse Bağlı Uygulama:** Öğretim elemanı gözetim ve denetiminde sağlık kurumlarının ilgili birimlerinde yapılan uygulamayı,
- h) **Öğrenci Temsilcisi:** Sınıf temsilcilerinin kendi aralarından seçtikleri öğrenciyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyon Yapısı, Çalışma İlkeleri ve Görevleri

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun yapısı ve çalışma ilkeleri

MADDE 5 - (1) Komisyon, Fakülte öğretim elemanları arasından Dekan tarafından görevlendirilen bir başkan ve her anabilim dalını temsil eden (staj/derse bağlı uygulama sorumluları) 10 öğretim elemanı ile iki Öğrenci Temsilcisinden oluşur.

(2) Komisyon, gündem oluştuğunda veya her yarıyılıda en az bir kez Komisyon Başkanının davetiyle ve üye sayısının yarısından bir fazlası ile toplanır, salt çoğunlukla karar alır. Oyların eşit çıkması durumunda Komisyon Başkanının oy kullandığı tarafın görüşleri kabul edilir. Toplantıya Komisyon Başkanı, başkanlık eder. Başkanın olmadığı zamanlarda Başkanın görevlendirdiği bir öğretim elemanı Komisyona başkanlık eder.

(3) Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Yeni üye belirlenmesi veya görev süresinin uzatımı Dekan tarafından yapılır. Bir takvim yılı içinde, izinsiz veya mazeretsiz olarak iki toplantıya katılmayan üye/üyeler hakkında Dekanlık bilgilendirilir.

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun görevleri

MADDE 6 – (1) Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonu aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Fakültenin Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Yönergesini hazırlar.
- b) Öğrencilerin uygulama yapacakları kurumları her yarıyıl öncesinde belirleyerek ilgili bölüm başkanlığına sunar.
- c) Staj/derse bağlı uygulama tarafları (Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, SGK, İl Sağlık Müdürlüğü, hastaneler) ile Fakülte arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlar.
- ç) Öğrencilerin sigorta işlemlerinin yürütülmesi, periyodik muayenelerinin yapılması ve iş başı eğitimi konularında bölümlere rehberlik eder.
- d) Staj/derse bağlı uygulama alanlarında gelişebilecek sorunlara ilişkin çözüm önerilerini ilgili bölümle paylaşır.
- e) Her dönem sonunda staj/derse bağlı uygulamanın yürütülmesi ile ilgili öğrenci/öğretim elemanlarından gelen geri bildirimleri değerlendirir.
- f) Komisyon, ihtiyaçlara göre yönergenin güncellenmesini teklif eder.
- g) Komisyon kapsamında dekanlıkça verilen diğer görevleri yapar.
- ğ) Komisyon, yapılan değerlendirmeleri ve sonuçları bir rapor halinde ilgili bölüm başkanlığı ile Dekanlığa sunar.

Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyon Başkanı ve görevleri

MADDE 7 – (1) Komisyon Başkanı, Dekan tarafından Fakültenin ğretim yeleri arasından iki yıllık süre için görevlendirilir. Başkan, görevlerini yerine getirirken Dekana karşı sorumludur. Görev süresi sona eren Başkan tekrar görevlendirilebilir.

(2) Komisyon Başkanı aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

a) Başkan, yılda en az iki kez olmak üzere komisyonu toplar ve Komisyona başkanlık eder.

b) Başkan, Komisyonun madde 6'da belirtilen görevleri kapsamındaki yükümlülüklerini aksatmadan yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönergede yer almayan hususlar hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Karadeniz Teknik niversitesi tarafından yayınlanan yönetmeliklerin hükümleri ile Staj/Derse Bağlı Uygulama Komisyonunun nerileri doğrultusunda Fakültenin ilgili kurulları tarafından alınan kararlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönerge, Fakülte Kurulu Kararı ile kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Dekan yürütür.

Yıl içi uygulama yeri

(1) Yıl içi uygulaması, Bölüm Başkanının ya da Yıl İçi Uygulama Komisyonunun uygun gördüğü Trabzon ili dahilinde

- a) niversite, Kamu Kurum ve Kuruluşlara bağlı hastaneler
- b) zel Sağlık Kurumları,
- c) Toplum Sağlığı Merkezleri,
- d) Aile Sağlığı Merkezleri,
- e) Ağız Diş Sağlığı Merkezleri,
- f) Kamu ve özel okullar,
- g) İş yerleri,
- h) Huzurevleri,
- i) Evde bakım kurumları,
- j) Diğer sağlık kuruluşları,

- k) İlaç firmaları,
- l) Sağlık cihazları üreten ve pazarlayan firmalar,
- m) Sigorta şirketleri,
- n) Spor kulüpleri,
- o) Rehabilitasyon Merkezlerinden birinde yapılır.

(2) Bunların dışında kalan yerler söz konusu olduğunda Bölüm Başkanının önerisi ile Dekanın ve uygulama yapılacak kurum yetkilisinin onayı gereklidir.

Yıl içi uygulama süresi ve zamanı

(1) Yıl içi uygulamanın başlama ve bitiş tarihleri, akademik takvime ve Fakülte eğitim-öğretim programında belirtilen gün ve saatlere uygun olarak Bölüm Başkanı tarafından belirlenir ve Dekan tarafından onaylanır.

Öğrencinin yükümlülükleri

(1) Öğrenci Bölüm Başkanının uygun gördüğü yerde uygulama yapmakla yükümlüdür.

(2) Öğrenci Yıl içi uygulama sorumlusunun iznini almadan uygulama yerini terk edemez.

(3) Öğrenci uygulama yerindeki ekip üyeleriyle uyumlu çalışmak zorundadır.

(4) Uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür.

(5) Öğrenci uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.

(6) Öğrenci uygulama alanını değiştiremez. Ancak gerekli durumlarda yıl içi uygulama sorumlusunun gerekçeli görüşü ve Bölüm Başkanı onayı ile uygulama yerini değiştirilebilir.

(7) Öğrenciler yapacağı her uygulamayı, uygulama yeri yetkilisi ve klinik eğitmen denetiminde yapmakla yükümlüdür.

(8) Öğrenciler, Yıl İçi Uygulama çalışmalarına ilişkin hazırladıkları raporu uygulama bitiminden sonraki 5 iş günü içinde Fakülte Öğrenci İşlerine teslim etmekle sorumludurlar.

(9) Hemşirelik Bölümü öğrencileri Bölüm Başkanlığının önerisi üzerine hafta sonu veya gece uygulamaları yapabilirler.

* Uygulamalı temel meslek derslerde bir öğrencinin yarıyıl sonu sınavına girebilmesi için uygulama notunun en az 60 olması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamalı Dersler İlke, Usul Ve Esasları

Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

- (1) Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %90'ına devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.) %90'ından fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümünden sayılır.

Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

- (1) Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:
- a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,
  - b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,
  - c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,
  - ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,
  - d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetime olan gereksinimini bilmek,
  - e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,
  - f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,
  - g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,
  - h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücüleri ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,
  - ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
  - i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
  - j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
  - k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
  - l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,

- m.** Bakım verilen birey, uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,
- n.** Mesleki etkileşimlerinde açık/anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,
- o.** Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö.** Uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması yapmamak,
- p.** Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan şekilde doldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
- r.** Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
- s.** Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş.** Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak,
- t.** Öz bakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek.